

Jesper Elbæk
Redaktør, Væddeløbsbladet

Foto: Jørgen Bak Rasmussen

DER SKAL PRODUCERES FLERE HESTE

Når du læser disse linjer, så er vi godt inde i marts måned, og så begynder folingerne og bedækninger/insemineringer at tage fart for alvor.

Den daglige leder i Dansk Travsports Centralforbund, Klaus Storm, har siden slutningen af januar været på landevejen med et særdeles spændende avlsforedrag, hvor der nørdes igennem med amerikansk, fransk og dansk avl. Sidste foredrag på turnéen er på Bornholm 16. marts, hvorefter præsentationsmateriale vil blive lagt online.

I den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at Klaus Storm er villig til at vurdere din følhoppe med hensyn til valg af hingst. Er du interesseret i dette, så skriv gerne til undertegnede på e-mailen je@danskthv.dk med angivelse af følhoppens navn, max budget på hingsten og gerne nogle ord om hoppens karakteristika, f.eks. størrelse, temperament og om hoppen fungerer med frostsæd. Jo mere du kan oplyse,

jo bedre vurdering har Klaus Storm mulighed for at give.

To af de største stutier i Danmark, Stutteri Shadow og Hovhedegård Hestecenter, har offentliggjort datoerne for deres Åbent Hus-arrangementer. Hovhedegård lægger for lørdag 21. marts, mens Shadow har valgt Palmesøndag 5. april til at slå dørene op for publikum.

Det plejer at være ganske hyggeligt begge steder med præsentation af de opstaldede avlshingste, mad og drikke samt amerikansk lotteri med store og gode præmier. Hold dog øje med eventuel aflysning pga. Corona-virus på begge stutierers hjemmesider og facebooksider.

Der skal produceres flere heste

Herfra skal opfordringen lyde til at bedække sin følhoppe. Ikke fordi det skal være en investering du bliver rig på. Men tallene viser, at vi får brug for hestene. Når én årgang pensioneres, så kommer der en ny årgang

ind. Og den nye årgang er som regel mindre. Når så hestene nu til dags starter færre gange end tidligere, så giver det problemer med det samlede antal starter i Danmark – og således bliver det mere og mere vanskeligt at opretholde det samme antal løb og løbsdage på årsplan. Det er ren matematik. Så der skal produceres flere heste.

Og samtidig skal der helst ikke sælges for mange heste ud af landet – det gør der heller ikke for tiden på grund af den stærke danske krone – men meget gerne importeres en del flere. Både følhopper og løbsheste.

I aprilnummeret af Væddeløbsbladet går vi – med hjælp fra Klaus Storms statistikker og omfangsrige talmateriale – i dybden med det samlede hestemateriale i Danmark, med kommentarer fra sportschef i Dansk Hestevæddeløb, René Jensen.

God fornøjelse med Væddeløbsbladet marts!
Jesper Elbæk
Redaktør, Væddeløbsbladet

22 HVOR BLEV DE AF? Kirsten Sursænke

06 STATISTIK: Professionelle kuske

INDHOLD

- 3 LEDER: Titel mangler
- 6 STATISTIK: Professionelle kuske
- 14 AVL: Hingstevalg med Klaus Storm
- 18 PORTRÆT: Lene & Helle Hjorth
- 22 HVOR BLEV DE AF? Kirsten Sursænke
- 26 PORTRÆT: Lisbeth Brender Haagensen
- 30 FAGLIGT: Den optimale fodring af følhoppem
- 36 PORTRÆT: Charlotte Olsen & Jacob Christiansen
- 40 AVL: DTC's Hingstefremstilling
- 47 TRAVKALENDER med maj propositioner

40 AVL: DTC's Hingstefremstilling

Spændende historier
og aktuelle artikler
– rigtig god læselyst

Jesper Elbæk, redaktør

30 FAGLIGT: Den optimale fodring af følhoppem

Hjelme & dragter hos *Travdiscount*

KØREDRAGT ALL WEATHER **4.500 kr.** inkl. moms
KØREDRAGT VINTER **5.100 kr.** inkl. moms

EQUI ALL WEATHER DRAGT 80G **4.500 kr.** inkl. moms
EQUI ALL WEATHER JAKKE 80G **2.799 kr.** inkl. moms

EQUI MONTÉ
SOMMERJAKKER
2.250 kr.
inkl. moms

Se hele vores store udvalg på
www.kinnerup-hesteartikler.dk
under menupunktet "Trav".

500,-
i rabat ved
bestillinger i
marts!

NYMALET
FINNTACK
HJELM
4.799 kr.
inkl. moms

EQUI
ELASTIK
SHIRT
1.599 kr.
inkl. moms

Alle priser er inkl. moms!

KINNERUP
HESTE-ARTIKLER

Statistik på profferne

Igen i år bringer Væddeløbsbladet alternative statistikker som supplement til de oversigter over "sæsonens bedste", der findes på trav.dk. Vi bringer statistikker med fokus på resultaterne pr. start, og så kombineres resultaterne med, hvordan det ser ud fra spillernes synspunkt

Aalborg-træner Bo Westergaard topper listerne både mht. sejrprocent og pladsprocent.
Foto: Burt Seeger

Tekst: Lars Donatzky

Disse statistikker fokuserer på de 25 trænere med A1-licens, som har vundet mindst 10 sejre i Danmark i sæson 2019. Både danske og udenlandske starter regnes med, hvis hestene enten starter på dansk jord – eller hvis starterne på udenlandsk jord er gjort med heste, som enten er danske eller importeret til Danmark.

De udenlandske starter med udenlandsk registrerede heste er dog med i trænerstatistikkerne, men i det store billede giver det ikke nogen forskel.

Dataene er opsamlet gennem Sportsinfo fra Dansk Travsports Centralforbund (DTC) i årets løb, men da en ikke-aktiv kusk straks bliver elektronisk fjernet fra databasen, er en kusk som Nicolaj Andersen trods 19 sejre ikke med i statistikkerne, selv om f.eks. hans indtjening pr. start ville have bragt ham op i Top-5.

For træningsstaldene er der fokuseret på de 10 danske A1-trænere med staldindtjening på mindst en million kr., suppleret med tre af de øvrige trænere, hvis stald har indkørt over en halv million kroner. De tre trænere er udvalgt, netop fordi de ikke samtidigt optræder i kuskestatistikkerne.

Tabel 1: Bo, Morten og Gordon springer op i Top-10

Tabel 1 er opstillet efter bedste sejrprocent, og det siger sig selv, at det kræver et stort og/eller eksklusivt udvalg af heste for at kunne opnå sejr i mindst hver fjerde start, altså mere end 25 i sejrprocent. Ser man på træningslisterne lige nu i starten af februar, er det da også Bo Westergaard, Flemming Jensen og Steen Juul, der har flest ”startede” heste på træningslisten.

For Flemming Jensen og Steen Juul er sejrprocenterne næsten forudsigelige, da

de meget imponerende leverer år efter år, mens Bo Westergaard er vendt tilbage til Danmark med en stærk start sammen med sin jockey Niklas Korfitsen, der ikke er med i dette blads statistik.

Placeringen i den samme statistik fra 2019 (--), 1 og 3 angiver, at Bo Westergaard ikke var med i statistikken i fjor, mens

Flemming Jensen og Steen Juul var hhv. nr. 1 og 3 på listen.

Tabellen er suppleret med en lyseblå søjle, der angiver, hvilke gennemsnitsodds, kuske har startet til. Hvis man sammenholder med sejrprocenterne, er den store forskel fra top til bund lettere at forstå. Det er jo topkuske alle sammen. To andre navne

Tabel 1

	Kuske 2019 Bedste sejrprocent	Antal starter	Sejrs procent	Gs.Odds køretur	Plac. 2018
1	Bo Westergaard	62	27%	5,62	(--)
2	Flemming Jensen	353	26%	6,09	1
3	Steen Juul	399	25%	7,88	3
4	Morten Juul	58	19%	20,08	(--)
5	Gordon Dahl	105	18%	14,18	(--)
6	Birger Jørgensen	797	17%	9,19	(10)
7	René Kjær	569	17%	11,22	(8)
8	Jeppe Rask	229	17%	15,61	(12)
9	John Gommans	74	16%	11,63	(7)
10	Anders Pedersen	171	16%	15,78	(9)
11	Ken Ecce	287	14%	15,64	(11)
12	Anders F. Jensen	93	14%	14,87	(5)
13	Frank Mikkelsen	122	14%	10,94	(6)
14	Marc Bæk Nielsen	114	13%	14,74	(21)
15	Knud Mønster	457	13%	14,42	(20)
16	Jeppe Juel	567	12%	13,05	(15)
17	Michael Lønborg	192	12%	17,94	(13)
18	Morten Friis	324	12%	17,06	(23)
19	Mads Hviid Nielsen	165	12%	13,38	(--)
20	Bent Svendsen	373	11%	17,28	(16)
21	Kenneth Nielsen	218	10%	23,90	(22)
22	Kasper K. Andersen	437	10%	20,34	(24)
23	Henrik Lønborg	305	7%	19,96	(17)
24	Kent Friborg	235	6%	29,39	(25)
Gennemsnitlig sejr% for de 24 topkuske			15%		

Tabel 2

Bedste pladsprocent	Plads%	
1	Bo Westergaard	56%
2	Steen Juul	53%
3	Flemming Jensen	51%
4	Gordon Dahl	49%
5	Anders F. Jensen	47%
6	Morten Juul	47%
7	Birger Jørgensen	45%
8	Anders Pedersen	42%
9	Frank Mikkelsen	42%
10	Jeppe Rask	41%
11	John Gommans	41%
12	René Kjær	40%
Gennemsnit for de 12		46%
Gennemsnit for 24		40%

Tabel 3

Bedste pengeprocent	Penge%	
1	Steen Juul	80%
2	Anders F. Jensen	74%
3	Morten Juul	74%
4	René Kjær	73%
5	Frank Mikkelsen	73%
6	Birger Jørgensen	72%
7	Bo Westergaard	71%
8	Flemming Jensen	71%
9	Gordon Dahl	70%
10	Mads Hviid Nielsen	70%
11	Marc Bæk Nielsen	69%
12	Jeppe Rask	69%
Gennemsnit for de 12		72%
Gennemsnit for 24		68%

Tabel 5

Træningsstalde * Se under tabellen	starter	1.	2.	3.	Samlede præmier	sejrs-%	Top 3-%	Præmie pr. start	
1	Gordon Dahl	147	30	31	18	2.255.426	20%	54%	15.343
2	Flemming Jensen	360	90	46	38	5.207.287	25%	48%	14.465
3	Steen Juul	447	103	75	56	4.629.541	23%	52%	10.357
4	Jeppe Rask	108	24	14	14	1.022.906	22%	48%	9.471
5	Henrik Thomsen*	92	21	11	17	758.418	23%	53%	8.244
6	Jeppe Juul	286	57	30	30	2.273.933	20%	41%	7.951
7	Morten Juul	317	76	44	38	1.821.071	24%	50%	5.745
8	Marc Bæk Nielsen	199	34	33	18	1.108.305	17%	43%	5.569
9	Bo Westergaard	197	41	29	24	1.071.811	21%	48%	5.441
10	Christian Lindhardt*	156	23	23	17	724.994	15%	40%	4.647
11	John Friis*	207	30	16	31	866.978	14%	37%	4.188
12	Knud Mønster	304	36	43	42	1.105.161	12%	40%	3.635
13	Kaj Jensen	594	30	63	73	1.129.151	5%	28%	1.901

De ti mest-vindende træningsstalde for danske trænere med A1-licens samt de med * markerede tre trænere med over 1/2 million, som ikke er med i kuskestatistikken.

Tabel 4

Kuske 2019:	Præmie kr. pr. start	- og kr. i alt	
1	Gordon Dahl	11.599	1.217.850
2	Steen Juul	10.503	4.190.619
3	Flemming Jensen	10.341	3.650.453
4	Morten Juul	10.097	585.600
5	Ken Ecce	7.379	2.117.780
6	Marc Bæk Nielsen	6.215	708.500
7	Jeppe Rask	6.040	1.383.206
8	Jeppe Juul	5.201	2.949.104
9	René Kjær	4.479	2.548.366
10	Birger Jørgensen	4.367	3.480.110
11	Knud Mønster	4.348	1.987.105
12	Bo Westergaard	4.135	256.350

springer i øjnene her; Morten Juul og Gordon Dahl. Begge har tidligere år stået mest ved ringside, og har mest set gæstekuske køre for stalden. Men nu sprang de i højere grad op i sulkyen, hvor de leverede fremragende kuskepræstationer i såvel almindelige klasseløb som storløb og serverede gedigne oddsoverraskelser.

Tabel 2, 3 og 4 (hvor den brune søjle inde i tabellen er styrende for rækkefølgen) er til selvstudium, men både i Tabel 2 og Tabel 3 glimrer Anders F. Jensen i Top-5, og så er Birger Jørgensen rykket ned på listen i Tabel 4 fra i sammenligning med 2018 (6. plads), selv om hans sejrprocent er forbedret med 2%-point i 2019. Det viser lidt om betingelserne for hjælpekuske, for hovedforklaringen er vel åbenlyst, at Peter Rudbeck har haft sygdom i sin stjerne-stald i 2019? I Tabel 4 ses også, at Gordon Dahl, Steen Juul, Flemming Jensen og Morten Juul igen her er helt i top med danskfødte storløbsheste med succes – i modsætning til Bo Westergaard, hvis startheste næsten alle har været udenlandsk fødte.

I Tabel 5 vises træningsstaldene, og man bemærker navne som Jeppe Rask og Henrik Thomsen i Top-5. Rask med store præmier med selvkørte heste som Apapmand og Danielle D D, Thomsen ved at udlåne heste som Erling og Excuse Me til gæstekuske. Begge steder med Grand Circle-sejre indblandet.

Galop – et billede som i fjor

Inden vi går over til ”spillernes synspunkt”, skal vi lige se på topkuskenes kørsel og satsninger vedrørende galop i Tabel 6. Igen er det interessant at vurdere resultaterne på baggrund af kuskenes muligheder med udvalg af heste, gennemsnitsodds (Tabel 1) m.v., og der er som de andre steder sæsonvariation. Men interessant er det, at såvel Michael Lønborg som Steen Juul indtager samme position i top og bund som i fjor.

Hvis vi nøjes med at nævne de største ”forbedringer” fra i fjor, så er det Marc Bæk Nielsen, Kenneth Nielsen og Kent Friborg.

Aalborg-træner Gordon Dahl topper listen over indkørte præmie kroner pr. start. Derbyvinderen Dumbo var den største bidragyder. Foto: Burt Seeger

Gad vide, om man som kusk fornemmer disse ændringer på -3, -4 og -5 procentpoint selv, altså om man selv gætter de færre galopture?

I gennemsnit kører kuskene med galop i hver fjerde start, og i hver tredje start, hvis man kun fokuserer på løb med voltstart.

Det må være alt efter smag og behag, hvordan man vurderer disse galopture, om satsningerne er passende eller for store/små, men under alle omstændigheder er det ud fra et underholdningssynspunkt godt, at ikke alle kører løb efter samme opskrift.

Det er bemærkelsesværdigt, at Steen Juul – bortset fra Kent Friborg – ligger på under halvdelen af alle andres diskvalifikationer, og at han ligger lavest med galop i både auto og voltstart med en enkelt markant undtagelse. Nevøen Morten Juul har således kørt fejlfrit i alle sine (ganske vist blot) syv voltstartkøreture, hvor det for Steen Juul gælder galop i hver femte.

Kørsel med topfavoritter

Hvordan går det med kørsel med topfavoritter og dermed eventuelle V5-ugarderede? Tabel 7 viser de seks kuske, der har kørt mere end 20 favoritter til odds 20:10 eller derunder. Det er de samme seks kuske, der var med i statistikken i fjor.

I 2018 var Ken Ecce også over 50%, i 2019 er hans sejrprocent med disse heste faldet en del. Mit forsøg på en konklusion er, at en del af Ecces begynderheste efter fin træning blev for voldsomt spillet af Charlottenlund-publikummet. Og heste skal jo lige i gang.

Steen Juul viser ligesom i 2018 størst træfsikkerhed med disse heste på 61%, men et konsekvent vinderspil for disse heste havde givet mere på René Kjær, da hans gennemsnitsodds med disse storfavoritter er højere (1,59 mod 1,48). René Kjærs træfsikkerhed er også rykket stærkt fra sidste sæson; fra 40% til 58%!

Anders F sikker i Nykøbing

Tabel 8 viser den samme opstilling for de resterende kuske uanset antal starter til odds under 2, men nu med den betingelse, at de skal have udbetalt mere end 100% til spillerne ved konsekvent vinderspil. Tabellen er jo sådan set useriøs, hvad angår Morten Juul med én start af slagsen, men man kan da sige, at han ikke rystede på hænderne, da han kørte Express AP til sejr i Odense d. 20. oktober til odds 1,86. Tallet i tabellen svarer til odds 1,80, svarende til udbetaling ved vinderspil på 10 kr.

I Tabel 8 lægger man også mærke til imponerende træfsikkerheder med op til en

Lunden-træner Steen Juul topper listerne for at være flest gange i pengene, eksekvere bedst med store favoritter og galoppere mindst af de 24 udvalgte profilkuske.

Foto: Ditte Hesselborg

del starter, og her glimrer Anders F. Jensen med otte sejre i 10 storfavoritstarter hjemme i Nykøbing med heste som Vakse Viggo og Arn Kronos.

Ved sammenligning af Tabel 7 med Tabel 8 angående storfavoritter ses, at René Kjær med hensyn til tilbagebetaling til spillerne er bedst med 92%, mens 100% er kravet i Tabel 8. Det fortæller en del om, at det er umuligt at levere disse fantasieresultater med mange starter, men Tabel 8 er vel lidt in-

teressant alligevel, selv om den ikke leverer "hele" sandheden.

Morten Juul brillerer i totoen

Men hvem leverer generelt mest tilbage til spillerne? I Tabel 9 er opstillet to mål, "Metode indskud" og "Metode 10 kr. vinder". Det sidste mål er nemmest at gå til; Systematisk 10 kroners vinderspil på kuskene i alle starter. Havde man gjort det på Gordon Dahl, ville man have fået 162% af indskud-

Tabel 6

	Største galop% af alle køreture	Galop i %	Diskv. i % af alle	Galop % af auto	Galop % af volte
1	Michael Lønborg	33%	7%	29%	51%
2	John Gommans	31%	9%	26%	50%
3	Jeppe Rask	29%	9%	26%	39%
4	Gordon Dahl	29%	7%	24%	48%
5	Anders F. Jensen	28%	6%	25%	32%
6	Ken Ecce	27%	8%	25%	33%
7	Flemming Jensen	26%	7%	22%	45%
8	René Kjær	26%	8%	25%	28%
9	Bo Westergaard	26%	6%	26%	25%
10	Henrik Lønborg	25%	4%	21%	41%
11	Jeppe Juel	24%	5%	22%	31%
12	Anders P	24%	4%	15%	40%
13	Knud Mønster	23%	10%	19%	39%
14	Frank Mikkelsen	22%	6%	17%	34%
15	Marc Bæk Nielsen	22%	6%	22%	22%
16	Morten Friis	22%	7%	20%	35%
17	Birger Jørgensen	22%	7%	20%	27%
18	Mads Hviid Nielsen	21%	6%	17%	31%
19	Kasper K. Andersen	21%	10%	18%	30%
20	Bent Svendsen	21%	6%	20%	26%
21	Kenneth Nielsen	20%	7%	17%	28%
22	Morten Juul	19%	7%	22%	0%
23	Kent Friborg	18%	5%	14%	40%
24	Steen Juul	15%	3%	13%	19%
Gennemsnit for de 24 topkuske		24%	7%	21%	33%

Tabel 7

	Kuske med over 20 starter til odds under (<=)2	Antal starter odds<=2	Sejre til odds<=2	%-del starter odds<=2	Sejrs% med disse heste	Totores. ved 10 kr. Vinder
1	Steen Juul	84	51	21%	61%	90%
2	René Kjær	45	26	8%	58%	92%
3	Jeppe Juel	33	18	6%	55%	87%
4	Birger Jørgensen	95	50	12%	53%	87%
5	Flemming Jensen	72	36	20%	50%	79%
6	Ken Ecce	24	8	8%	33%	54%

Tabel 8

	Kuske med over 100% tilbagebetaling på heste til odds under 2	Antal starter odds<=2	Sejre til odds<=2	%-del starter odds<=2	Sejrs% med disse heste	Totores. ved 10 kr. Vinder
1	Morten Juul	1	1	2%	100%	180%
2	Mads Hviid Nielsen	6	5	4%	83%	142%
4	Anders F. Jensen	10	8	11%	80%	129%
3	John Gommans	4	3	5%	75%	138%
5	Kasper K. Andersen	7	5	2%	71%	123%
6	Kenneth Nielsen	6	4	3%	67%	118%
7	Jeppe Rask	9	6	4%	67%	110%
8	Anders Pedersen	12	8	7%	67%	109%
9	Michael Lønborg	8	5	4%	63%	104%

det igen. Sådan kan man spille, men det afspejler ikke det samlede totospil, og det ville også opfordre til at besøge totoen med en tier i tilfælde af odds 11:10 i håbet om at tjene en krone, og det er der nok ikke mange, som gør.

Det andet mål, "Metode indskud", er meget mere relevant. Det afspejler det samlede totospil og kan forklares på flere måder.

Hvis man tænker sig, at alle løb havde lige stor omsætning, og at en enkelt spiller havde gjort alt indskuddet på Morten Juul, ville vedkommende have fået 149% tilbage.

Eller sådan her; hvis man som spiller satser forholdsvis mindre, jo større odds er. Altså afpasser indsats med risiko. Havde

man f.eks. bestemt sig for at spille Morten Juul i alle starter ud fra følgende princip.

Ved odds 2 spilles 100 kr. vinder.

Ved odds 4 spilles 50 kr. vinder.

Ved odds 20 spilles 10 kr. vinder.

Så bliver oddset gange indskud altid 200.

Dermed ville man ved hver Morten Juul-sejr have opnået gevinst på 200 kr., og så ville man i løbet af året 2019 have fået 149% af sin samlede indsats igen på Morten Juul.

Og det ses, at tabellen er opstillet efter "Metode indskud". Hvor forskellen på de to mål er dramatisk, skyldes det enten, at kusken især har leveret gedigne oddsoverraskelser (store tal på Metode vinder) eller at

kusken især har leveret med heste med odds f.eks. under 5 (store tal på Metode indskud), mens det er gået knap så godt med mange starter med storoutsiderne.

Her skal man igen være forsigtig med at opfatte resultaterne som et udtryk for kuskens formåen, da det i bund og grund er spillernes forventninger, der bliver udtrykt i tabellen. Der er store forventninger til sejrsmatadorerne, for ved sammenligning med sejrprocenten i Tabel 1 ses, at René Kjær, Flemming Jensen, Steen Juul, Birger Jørgensen alle her befinder sig under Top-10 mht. udbetaling, mens de alle er med i Top-10 med hensyn til sejrprocenten.

Jeppe Rask overpræsterer i forhold til spillet

Tabel 10 ligner måske et udbrud af influenza, og den skal tages med det forbehold, at der ikke alle steder er tale om gevaldigt mange starter. Feltet er helt gråt og overstreget, hvis 1) kusken er uden sejr (0%) i oddsområder op til odds 3 i tilfælde af fem starter eller færre, eller hvis 2) der er tale om sejrsløs kørsel i færre end 20 starter med heste til odds over 20. Informationen i disse felter anser jeg for værdiløs. Har kusken imidlertid sejret, bør procenten med succes fremgå trods få starter, jvf. Morten Juul fra tabellen storfavoritter (Tabel 8).

I hvilken udstrækning de andre felter giver mening, kan diskuteres, og det kan læseren selv have en mening om, men det er opsigtvækkende, at Jeppe Rask har leveret mere end 80 % (tilbagebetaling fra totoen ved vindespil) i alle seks oddsområder, og at han i fem af dem giver mere end 100% tilbage.

Det ses under tabellen, at det er grunden til farven lyserød. I denne tabel er "Metode 10 kr. vinder" et udmærket mål, da odds inden for de enkelte spilområder er i samme størrelsesorden. Rask leverer i top i forhold til spillernes forventning – og vinder løb til både små og store odds. Man ser både her

Tabel 9

	Kuske 2019 Udbetaling Vinderspil	Metode Indskud	Metode 10 kr. V	Gns. Odds ved sejr
1	Morten Juul	149%	86%	4,52
2	Jeppe Rask	110%	118%	7,08
3	Anders Pedersen	100%	79%	5,03
4	Bo Westergaard	96%	122%	4,46
5	Gordon Dahl	94%	162%	8,96
6	Michael Lønborg	93%	64%	5,31
7	Kasper K. Andersen	91%	119%	12,38
8	John Gommans	88%	47%	2,92
9	Knud Mønster	87%	101%	7,70
10	Kent Friborg	86%	94%	15,79
11	René Kjær	85%	79%	4,71
12	Bent Svendsen	84%	90%	8,17
13	Kenneth Nielsen	84%	57%	5,69
14	Marc Bæk Nielsen	83%	91%	6,91
15	Flemming Jensen	83%	88%	3,44
16	Steen Juul	83%	67%	2,70
17	Morten Friis	80%	63%	5,36
18	Ken Ecce	77%	65%	4,57
19	Frank Mikkelsen	76%	56%	4,05
20	Birger Jørgensen	74%	68%	4,03
21	Mads Hviid Nielsen	73%	53%	4,62
22	Anders F. Jensen	70%	32%	2,31
23	Jeppe Juel	68%	44%	3,58
24	Henrik Lønborg	50%	50%	7,60
	Gennemsnit for de 24	86%	79%	5,91

og i Tabel 9, at han overpræsterer i forhold til spillet – og det gjorde han faktisk også i 2018 (nr. 2 i den tilsvarende tabel). Så det kommer vel en dag til at høre op?

Sidste års nr. 1 (i Tabel 9), Michael Lønborg, brillerer her i Tabel 10 sammen med Morten Juul med fem ”positive” felter. Med positiv forstås, at man overgår totalisatorens vindspilsudbetaling på 80%. Når der er ret stor forskel på de to kuske i Tabel 9, skyldes det, at Michael Lønborg har ret mange starter i oddsområdet over 20, hvilket han deler med andre sejrsløse (i dette område) som Jeppe Juel, Mads Hviid og Steen Juul.

Frank Mikkelsen, John Gommans og Bo Westergaard har under 20 starter her. Bo Westergaard har faktisk ingen, da hans højeste eventuelle odds i 62 starter har været 172:10!

Kent Friborgs grå felter i de to første oddsområder i Tabel 10 skyldes, at han i alt har haft fire køreture til odds under 3, men til gengæld leverer han over 80 % med sine forholdsvis ”mindre” chancer, hvorfor han findes i Top-10 i Tabel 9.

Tabellerne 8 og 10 er de to opstillinger, der mest er præget af tilfældigheder og held/uheld, men jeg synes trods alt de giver god information, og tabel 10 viser en slags linje i, hvordan kuskene bliver spillet med forskellige chancer.

Der er generelt svagest tilbagebetaling på heste til store odds, og der er måske også en tendens til at tro, at de mest populære kuske kan levere mirakler med storoutsidere. Det er en svær disciplin for alle.

Det skal dog også specielt med hensyn til søjlen med odds over 20 bemærkes, at en enkelt sejr til odds 40-50 i de fleste tilfælde kunne have forvandlet de 0% til mere end 100%.

Det kan ikke fortsætte sådan...

Tabellen viser, hvordan det er gået i 2019, og det fortæller ikke nødvendigvis noget om sæson 2020, men ved sammenligning med de tilsvarende statistikker fra 2018 er der efter min opfattelse et overlap eller en vis systematik.

Men det er oplagt, at Morten Juul ikke igen kan levere disse tal. Det er der to grunde til. 1) Spillerne opdager, at han i den grad er værd at spille, når han har vundet otte sejre i 13 køreture til odds under 5! 2) Han kan umuligt bevare disse sejrprocenter i et stort antal køreture, hvis han da giver sig til at køre oftere.

Også Gordon Dahls fantasital med 372% tilbagebetaling til odds over 20 skal nævnes, mest som et kuriosum, men der var godt

Ved konsekvent spil på Morten Juul, hvor indskuddet afhang af oddset, ville man have overskud på 49% Foto: Kjeld Mikkelsen

nok tre oddsbomber med egen trænerede Elliot (odds 43,70) i Dansk Avsløb og Dumbo (odds 20,52) i Dansk Trav Derby – og endelig som gæstekusk bag D A D Flamingo (odds 39,97).

Finder du betragtningerne urimelige, er der for få tal til Tabel 8 og 10, er der alter-

native forklaringer eller manglende dokumentation, eller mangler du opklaring, vil jeg meget gerne svare på lars.donatzky@outlook.dk. Jeg synes blot, at der er brug for et mere nuanceret syn end blot at se på statistikkerne med flest sejre og flest penge. ■

Tabel 10						
Kuske 2019 i bogstavorden	Tilbagebetaling i % ved 10 kr. Vinderspil opdelt efter odds					
	odds<=2	2<o<=3	3<o<=5	5<o<=10	10<o<=20	odds>20
Anders F. Jensen	129%	54%	84%	0%	0%	0%
Anders Pedersen	109%	151%	97%	95%	51%	53%
Bent Svendsen	65%	71%	68%	63%	148%	66%
Birger Jørgensen	87%	78%	71%	58%	56%	80%
Bo Westergaard	90%	93%	65%	54%	320%	0%
Flemming Jensen	79%	99%	62%	94%	130%	121%
Frank Mikkelsen	0%	106%	124%	53%	0%	0%
Gordon Dahl	75%	71%	87%	105%	74%	372%
Henrik Lønborg	70%	45%	48%	88%	46%	32%
Jeppe Juel	87%	88%	70%	49%	27%	0%
Jeppe Rask	110%	116%	93%	129%	131%	114%
John Gommans	138%	144%	110%	0%	0%	0%
Kasper K. Andersen	123%	115%	62%	43%	137%	163%
Ken Ecce	54%	106%	96%	85%	41%	34%
Kenneth Nielsen	118%	42%	121%	69%	75%	23%
Kent Friborg	0%	0%	118%	118%	87%	92%
Knud Mønster	66%	102%	81%	72%	91%	163%
Mads Hviid Nielsen	142%	64%	76%	69%	57%	0%
Marc Bæk Nielsen	63%	76%	80%	145%	41%	135%
Michael Lønborg	104%	105%	118%	87%	81%	0%
Morten Friis	83%	68%	122%	72%	65%	24%
Morten Juul	180%	143%	234%	96%	110%	0%
René Kjær	92%	87%	69%	100%	84%	31%
Steen Juul	90%	82%	58%	94%	23%	0%
Farverne angiver, hvor ofte kuskene optræder med over 80% i rubrikkerne						
6 gg over 80%		5 gange over 80%		4 gg over 80%		3 gg over 80%
Feltet er gråt med kryds hvis kuskene ikke har sejr og samtidigt får starter i området						
Til odds under 3 regnes få starter som mindre end 5, til odds over 20 som <20 st.						

STUTTERI SHADOW

BYDER VELKOMMEN TIL SÆSON 2020

NY
PRIS

Hambletonian-vinder og Årets 3-åring i USA 2011

BROAD BAHN

1.10,2 – 1.547.988 USD – 28 starter: 9-10-3

BROADWAY HALL
MADONARAIL (DONERAIL)

PRIS: 0 + KR. 12.000+MOMS

*Insemineringsomkostninger for opstaldede hopper: 1.600 kr. + moms (sæsonpris).
Dækker inseminering samt follikelkontrol.*

NY
PRIS

Mest vindende Muscle Hill-søn i Danmark

DOMINION BEACH

1.10,1 – 1.797.800 SEK – 40 starter: 8-6-2

MUSCLE HILL
WINDYLANE HANOVER (LINDY LANE)

PRIS: 0 + KR. 9.000+MOMS

*Insemineringsomkostninger for opstaldede hopper: 1.600 kr. + moms (sæsonpris).
Dækker inseminering samt follikelkontrol. Efterfølgende hopper fra samme ejer: 0 + 9.000 kr.*

HINGSTE PÅ TRANSPORTSÆD OG FROSSEN SÆD

ANDOVER HALL

PRIS: 650 USD
ved booking
+ 6.500 USD
ved levende føl.

CANEPA HANOVER

PRIS: 1.000 DKK
ved booking
+ 35.000 SEK
ved levende føl.

CLASSIC PHOTO

PRIS: 1.000 DKK
ved booking
+ 29.000 SEK
ved levende føl.

DONATO HANOVER

PRIS: 5.000 SEK
ved booking
+ 50.000 SEK
ved levende føl.

EXPLOSIVE MATTER

PRIS: 5.000 SEK
ved booking
+ 50.000
ved levende føl.

GOOGOO GAAGAA

PRIS: 3.000 DKK
ved booking
+ 44.000 SEK
ved levende føl.

KEN WARKENTIN

PRIS: 1.000 DKK
ved booking
+ 25.000 SEK
ved levende føl.

MUSCLE MASSIVE

PRIS: 4.000 DKK
ved booking
+ 4.000 USD
ved levende føl.

ORLANDO VICI

PRIS: 1.500 DKK
ved booking
+ 4.000 EUR
ved levende føl.

PAPAGAYO E

PRIS: 1.000 DKK
ved booking
+ 35.000 SEK
ved levende føl.

QUITE EASY US

PRIS: 1.000 DKK
ved booking
+ 29.000 SEK
ved levende føl.

TWISTER BI

PRIS: 1.000 DKK
ved booking
+ 50.000 SEK
ved levende føl.

VICTOR GIO

PRIS: 1.500 DKK
ved booking
+ 2.900 EUR
ved levende føl.

WISHING STONE

PRIS: 2.000 DKK
ved booking
+ 30.000 DKK
ved levende føl.

Flot første sæson i avlen med 32 hopper

TYCOON CONWAY HALL

1.09,4 - 2.751.798 kr. – 59 starter: 23-13-4

CONWAY HALL
GOLDEN SUNDAY (SUPERGILL)

PRIS: 0 + KR. 6.000+MOMS

Tycoon Conway Hall bedækker naturligt.

Topscorer ved DTC's Hingstefremstilling 2020

TAKETHEM

1.09,2 - 2.841.248 DKK – 56 starter: 19-18-3

FROM ABOVE
D'CHERIE (NEW QUICK)

PRIS: 0 + KR. 6.000+MOMS

Takethem bedækker naturligt.

Første Explosive Matter-søn i dansk avl

WICKER HANOVER

1.10,2 – 3.362.254 SEK – 23 starter: 6-6-4

EXPLOSIVE MATTER
WON AN DONE (CONWAY HALL)

PRIS: 0 + KR. 9.000+MOMS

Wicker Hanover bedækker naturligt.

KONTAKT

Lene Larsen / Niels Jørgen Jensen
Stutteri Shadow
Gønderupgårdvej 239
9760 Vrå
Mobil: 2087 0215
stutterishadow@hotmail.com

LÆSERNES FØLHOPPER – HINGSTEVALG MED KLAUS STORM

Når man som hoppeejer skal vælge partner til sin følhoppe,
så er der en række forhold, der spiller ind.

Det kan eksempelvis være, om et afkom skal beholdes,
eller man avler med salg for øje

Tekst: Klaus Storm

Hvis der avles med salg for øje, skal opmærksomheden i høj grad rettes mod, hvor dyr en hingst en avlshoppe kan bære, hvis der skal være økonomisk fornuft i beslutningen. Samt naturligvis hvor "kommerciel" en faderhingst er – selv om det er en udfordring at forsøge at forudse, hvad køberne vil have to år frem i tiden.

Eksterior, temperament og logistik er andre forhold, som kan spille en rolle, når beslutningen skal træffes. Igen i dette nummer af Væddeløbsbladet vurderer vi tre følhopper. Man kan stadig nå at komme i betragtning i Væddeløbsbladet april og maj.

Det kræver, at du sender en mail med navn på hoppen, om du opdrætter med salg for øje eller til dig selv, lidt om prisniveauet på hingsten og gerne nogle specifikationer på følhopperen. Størrelse, sind, om hoppen fungerer på frostsæd, om du er villig til at sende hoppen til Frankrig etc.

Men ikke alle kan komme med i Væddeløbsbladet. Ved de følgende forslag tages kun specifikke forbehold med i vurderingen, hvis de er oplyst af opdrætteren.

C MOLLY'S DREAM

–født 2014, Royal Dream – Molly Rocket (Jolly Rocket)

Hoppen startede kun ni gange inden karrieren blev stoppet af en skade (kodesenebensfraktur). I sine starter viste C Molly's Dream stort talent, selv om hun først debuterede som 4-års. C Molly's Dream hører ikke til de mindste.

I sin femte start sejrede hun på 1.16,1a/2140m i Aalborg og i hendes sidste start før skaden vandt hun i Billund på 1.14,7a/1900m.

Faderen Royal Dream var en noget tung Love You-søn, der gik til tops i Prix d'Amerique. I avlen har den ikke slået igennem endnu, men en triumf i Criterium Jeunes 3-års for hoppen Havanna d'Aurcy kan være det gennembrud, hingsten har ventet på. De franske opdrættere har anvendt hingsten flittigt, så den skal bestemt følges i de kommende årgange.

Moderen Molly Rocket var en rigtig fin hoppe, som i 53 starter tog 17 sejre, otte andenpladser og 382.000 DKK. Bedste no-

tering var 1.12,4a, der blev taget som anden på Åby. Blandt sejrene er fem på tider i 1.14,0a eller bedre. Hoppen gik til tops i en Derbyprøve og var sjette i Derby Hoppeløb bag Mathilde Trøjborg (1.15,3a) og Magna Vang (1.15,6a). Her travede Molly Rocket 15,9a/2000m med galop.

Moderlinjen betyder, at C Molly's Dream passer til stort set alt, hvad der er på markedet. Undtaget hingste med Love You-blod.

Det er oplyst, at C Molly's Dream er en ret stor hoppe, og bedækning skal ske naturligt, hvilket naturligvis sætter en del begrænsninger for valg af hingst.

En spændende hingst, der fik 71 point ved avlsvurderingen, er Wicker Hanover. Explosive Matter-sønnen bedækker naturligt, og har en meget interessant afstamning. Efter en lidt problematisk start på sin nye karriere som avlshingst i 2018, har Wicker Hanover fungeret fint i 2019. Hingsten er af passende størrelse, så også på dén konto, kan den være et godt valg til C Molly's Dream.

Explosive Matter er efter Cantab Hall, der i moderstammen har Amour Angus, hvilket også er tilfældet med Wicker Hanovers moder Won An Done, og netop dét kryds optræder i rigtig mange varianter i USA i de senere år. Moderen Won An Done (Conway Hall) er følhopper på Hanover Shoe Farms, og har lagt en række fine afkom. Som et kuriosum kan nævnes, at Wicker Hanover på modersiden er tæt beslægtet med S J's Caviar.

Af andre muligheder, hvor hingstene ikke er for store – og bedækker naturligt – kan nævnes Tycoon Conway Hall, 2020 er anden sæson i avlen, eller Takethem, som debuterer i avlen i år.

ZSAZA BOKO (US)

– født 2006, Muscles Yankee – A Girl Named Sugar (Pine Chip).

Zsaza Boko blev solgt på auktion i USA for 285.000 USD som plag. Hoppen indledte sin karriere som 2-års i Stefan Hultmans træning med en prøveløbsgodkendelse i 1.24,3/2140m i december. Derpå blev hoppen sendt til USA.

Her gik Zsaza Boko i maj som 3-års 1.12,7a i en qualifier. I debuten var Zsaza Boko uplaceret i 1.14,1a efter galop. 14

dage senere fulgte endnu en start, hvor hoppen sluttede uplaceret i 1.14,6a, hvilket blev Zsaza Bokos sidste start.

Fader er Muscles Yankee, der er morfader til blandt andet Creatine 15 mio. SEK, Lucky Chucky 15 mio. SEK, Explosive Matter 13 mio. SEK og stortalentet Aeton Kronos 1.10,9a som 3-års. Betragtes listen over de bedste afkom, hvor Muscles Yankee er morfader, optræder Garland Lobells sønner meget hyppigt.

Moderen, Pine Chip-hoppen A Girl Named Sugar fik syv afkom, hvor Stefan Melander-trænede Faith Hill med 1.11,2a som 4-års og 730.000 SEK har den bedste væddeløbskarriere. Datteren Twist In The Tail har i avlen blandt andet bragt Euphile Am 1.11,7a og 984.000 SEK – og ikke mindst ustartede Daydream Am efter Muscle Hill.

Hun er moder til en af de absolutte top 2-åringer i USA i 2019, Hypnotic Am. Ejet af Courant Stable tjente hun 457.506 USD, og vandt syv løb i ni starter i hårdeste konkurrence. Hypnotic Am har Chapter Seven som fader. Altså en sønnesøn af Conway Hall.

Zsaza Bokos andenmoder er Habit, der kommer fra en stærkt producerende hoppefamilie. Habit er moder til Hambletonian-vinderen Civil Action (Pine Chip).

I avlen er Zsaza Boko moder til fem afkom:

2012 Fitzgerald Boko (Andover Hall) 1.15,9a. Vindertid som 3-års på 1.16,5.

2014 Betting Superstar (Andover Hall) 1.13,5a og 1.15,6a som vinder som 3-års og 157.023 SEK.

2015 Chinaman (Cantab Hall) 1.12,8a og debutvinder i 1.19,3/2140m som 3-års og 201.900 SEK.

2017 Kabor Boko (Readly Express). Ustartet.

2018 Limitless Boko (S J's Caviar).

Ud fra de kryds, der har virket rigtig godt i stammen, er sønner eller sønnesønner til Garland Lobell et godt valg til Zsaza Boko. Bud kunne være hingste som Wishing Stone og Great Challenger.

Wishing Stone vil give en indavlskoefficient på 16, mens den er næsten 12 for Great Challenger. Andre hingste fra Garland Lobells linje som From Above U S, Quite

Great Challenger-hoppen Wendy P P ses her ved en af sine sejre på Skive Trav. Foto: Flemming Andersen

Easy U S og Chapter Seven-sønnen Fourth Dimension giver indavlskoefficienter på 17 eller derover, uden det behøver at være dårligt. Men det er højt.

WENDY P P

– født 2011, Great Challenger – Grace Hjordal (Little Devil)

Wendy PP startede 41 gange i karrieren, vandt seks gange, gik 1.12,6a og tjente 238.900 DKK. Hoppen kom lidt sent i gang som 3-års og debuterede i oktober. Hun startede fem gange og var to gange vinder og to gange anden med en vindertid på 1.16,1a.

Som 4-års var Wendy PP anden i prøven til Hoppe Derbyet på 1.14,1a/2000m og var tredje i selve Hoppe Derbyet på 1.14,4a/2000m. Senere på sæsonen var Wendy P P anden i Grand Circle 4-års Hoppechampionat på 1.14,9a/2140m.

Som 5 års vandt hun på 1.13,8a i Skive. Rekorden forbedredes som 6-års til 1.12,6a.

I flere generationer tilbage i afstamningen findes stjerner i moderlinjen, og fælles for

de fleste er, at der er tale om hopper, selv om der også er en superstjerne i form af Derbyvinderen Wee Hjordal 1,4 mio. DKK og Tack Wee 991.000 DKK imellem.

Blandt hopperne kan nævnes moderen Grace Hjordal, der var millionær og Hoppe Derbyvinder, Feicy Hjordal, der i midten af 1980'erne tjente over 600.000 DKK, Lina Hjordal med næsten 700.000 DKK i slutningen af 1980'erne og helsøstre Honey Hjordal og Sussi Hjordal – og så er der nok "smuttet én" i skyndingen.

Wendy PP står ikke opført som havende nogle afkom i DTC's system. Hvis det er hoppens første eller andet føl, vil det være vigtigt, at hun føres til en passende god hingst, så hun får gode forudsætninger for at få en god start i avlen.

Som udgangspunkt vil jeg ikke vælge en hingst, der bedækker i sin tredje eller fjerde sæson på de usikkerheder, som kan være forbundet med dette.

Med undtagelse af hingste fra Garland Lobells linje passer stort set alt til hoppen på papiret. Fra Valley Victories linje kun-

ne det være en god Muscle Hill-søn eller en Cantab Hall-efterkommer. Det virker vanskeligt at finde en hingst, som matcher hoppen.

Også hingste fra S J's Photos linje vil passe, men også her er udbuddet begrænset. En kandidat kan dog være Ringostarr Treb, som er en søn af Classic Photo, og har været en af de senere års absolut bedste ældre heste med en stribe af storløbssejre.

Ellers må der spejdes i retning af det franske. Men en fransk hingst, som har en tidlighed i udviklingen. Og her vil pilen pege i retning af en Ready Cash-søn, men det vil givet betyde, at Wendy PP må et smut til Frankrig til bedækning, hvis det skal være en hingst en tilstrækkelig kvalificeret.

Et godt bud kan være Ready Cash-sønnen Fabulous Wood, der både har en enestående stamme, men også en flot karriere på topniveau. En ny og mere usikker hingst kunne være Gotland, der har haft en forrygende karriere som unghest (2-3-års), og hvis stamme er stærk. ■

◆ *Noras Bean* ◆

e. Super Arnie u. Easy Bean - Songcan
77 st:22-18-11, *1.11,1am, 12 035 653 SEK

*Boka två eller fler ston till våra hingstar
och få 20 % rabatt på fölavgiften!*

*Kanonstart i aveln! 2-årige
Fetlock Joint (DK) slog enkelt
vinnaren av Svensk Uppfödnings-
löpning, Revelation (e.Readly
Express), när han på Jägersro i
september 2019 segrade i
överlägsen stil på 1.16,5/1.640m
med voltstart. Tage chancen at
få din egen lille bønne!*

PRIS 2020: 750 DKK vid bokning, 8.500 DKK
vid levande föl. Moms och veterinäavgifter
tillkommer.

*Erbjuds på färsk semin (AI) på Grytåsa
Ridcenter. Danska gäster inackorderas
för 60 DKK/dag. Även tillgänglig med fryst
sperma i Danmark på förfrågan.*

◆ *Muscles Wiking B.R.* ◆

e. Muscles Yankee u. Sappho Blue Chip - Credit Winner
23 st:15-4-1, 1.11,2ak, 4 198 117 SEK

*Unghäststjärnan som segrade i
bland annat Europeiskt treårings-
championat, Norskt Travkriterium
och Norskt Travderby. Linjeavlade
2+4 på Valley Victory och bör
passa fint på franska ston och
ston som är avlade på Super
Bowl/Star's Pride.*

PRIS 2020: 750 DKK vid bokning, 8.500 DKK
vid levande föl. Moms och veterinäavgifter
tillkommer.

*Endast naturlig betäckning på Grytåsa
Ridcenter. Danska gäster inackorderas
för 60 DKK/dag.*

Lene & Helle Hjorth – de to søstre bag tophesten Calle Crown

Deres navne dukker op igen og igen i travmedierne, når der bliver skrevet om Calle Crown. Vi besøger Lene og Helle Hjorth, der står bag opdrættet, som for tiden imponerer stort på de franske baner.

Helle og Lene Hjorth sammen med den gode avshoppe
Hillary Crown og føllet – en lillesøster til Calle Crown.

Over kaffen kommer vi også omkring søstrenes to avlshopper, som er i familie med rigtig mange sejrsheste. Humøret er højt hos Helle og Lene Hjorth, der står som opdrættere af Calle Crown med Great Challenger og Hillary Crown som forældre. Den rejse, den svenskregistrerede hingst er på, glæder de to søstre helt vildt meget.

De tager imod Væddeløbsbladets udsendte journalist på gården i Tebbestrup lidt uden for Randers, hvor Crown-hestene bliver født. Her har de boet i tre år. De flyttede fra Havndal for at få mere plads og bedre faciliteter. Så det er altså ikke her, Calle Crown er født og har gået og græsset.

Helle og Lene går udenfor med Hillary Crown og dennes overfriske hoppeføl, som også er efter Great Challenger. Den er slet ikke klar over den store succes, dens storebror har på Frankrigs hovedbane Vincennes lige for tiden. Det har de to søstre også lidt svært ved at forstå.

Alene i år er det i to starter blevet til en lille halv million svenske kroner. Afkommet bliver fulgt tæt på facebook, hvor de svenske ejere er flittige med opdateringer, f.eks. i form af videoer fra starterne. Og de gode løb bliver set igen og igen. Leverer kusken ikke en ordentlig præstation, bliver det prompte kommenteret.

Familien kom ind i travsporten, da Tarok huserede i slutningen af 1970'erne og stjal al opmærksomheden i aviserne. Den skulle familien bare se. Faderen Jørn Hjorth blev så bidt af væddeløbsheste, at han erhvervede sig følhoppen Nørbækhønen, der var i fol ved Best Crown, som gav efternavnet til staldens heste.

Senere købte han Atalja, som er oldemor til Calle Crown. Jørn døde for syv år siden, men de to døtre fører flot Crown-slægten videre.

Heste og mennesker

På gården med otte hektar jord går der – ud over Hillary Crown – følhoppen Olly Esterel (Credit Winner – Usterel AFC), der er Lenes hest, mens Hillary er Helles.

Helles datter, Caroline, har også en travhest. Hun fik Ella Crown (Racer Bourbon – Hillary Crown) i konfirmationsgave, og glæder sig nu til at den skal starte. Derudover har familien Gerda Crown (Great Challenger – Hillary Crown), som efter planen skal overtage pladsen i avlsboksen efter sin mor, som er fyldt 20 år. Endelig er der hoppen Havana Crown (Broad Bahn – Olly Esterel), som skal sælges på en af åringssauk-

– Du må gerne skrive, at alle vores afkom er til salg, griner Helle, der nyder livet med heste.

tionerne senere i år. Olly Esterel er i fol ved Great Challenger, mens Hillary Crown går til Great Challenger igen – og denne gang med håbet om, at Calle får en lillebror, der også skal løbe på ”svenske plader”.

– Jeg føler mig lidt som en forræder, fordi vi har svenskregistrerede heste, erkender Helle, der tog beslutningen af økonomiske årsager. Trods registreringen i Sverige følger deres afkom dog det danske alfabetiske navnesystem.

– Ellers kan vi ikke huske, hvor gamle de er, indskyder Lene og smiler.

Bestanden tæller yderligere et par ponyer og en ridehest, som Caroline har fejret et utal af triumfer på i ridebanespringning, samt avlshingsten og den tidligere stjerne-traver Esterel Sunset, der nyder sit otium på gården. Planen er, at Esterel Sunset skal bedække Gerda Crown, og derved slutte sit avlsvirke, inden han skal op i travhimlen.

Når de to søstre ikke passer heste, driver Helle sin egen virksomhed, der sælger rengøringsartikler, mens Lene er kok i cateringsfirma i Viby. Som helt ung prøvede Helle kræfter med jobbet som staldmand. I to perioder passede hun således heste for den svenske træner Bengt Holm i Italien, hvor danske Bill Reenberg dengang var førstemand.

Fokus på stamtavler

Og lad os så kigge lidt nærmere på søstrene Hjorths følhopper, og hvem de er i familie med. Hillary Crown (Victor Victor – Mag-

gi Crown) var selv en glimrende væddeløber, som især Henrik Lønborg vandt mange løb med. Hun sejrede i alt 16 gange, løb 1.13,3ak og tjente 213.000 kr.

Ved gennemgangen af hendes stamtavle går vi tilbage til oldemoren Koket Roy (Chalmer's Boy – Trip Roy), som bl.a. er mor til Okette (B T) og Atalja (Eminent), som Jørn Hjorth købte.

Okette fik fire afkom, som tjente over 100.000 kr. Dartmouth (Newport Monarch), Hektor Brogård (Newport Monarch), Tonka Brogård (Advertiser) med 18 sejre samt Chaco (Bronson Hanover). Hun er også mor til Buntic (Francis Senator), som igen er mor til Mike H L (Glenquin) 441.000 kr., Jarlen M L (Banana Peel) 210.000 kr. samt Kelly M L (Ronson R) 122.000 kr.

Ataljas bedste afkom er Maggi Crown (Glenquin), som indløb 201.000 kr.

Maggi Crown er mor til Lord Of Crown (Buckfinder), som vandt 18 løb og tjente 388.000 kr., Forever Crown (Budolfo Crown) med 13 sejre og 157.000 kr. samt Hillary Crown.

Gennembrud med genlyd

I næste led på stamtavlen fik Hillary Crown succes med sit tredje afkom, Victor Crown (Great Challenger), som var en dansk storløbskandidat. Den blev trænet af svenske Tomas Malmqvist. Kasper K. Andersen vandt tre løb med den. Det blev til 80.000 kr., inden den desværre brækkede ned. Ev-

Lene med åringen Havana Crown, der er staldens eneste salgskandidat i år.

nerne var der ingen tvivl om, og pludselig var der interesse for hel lillebroren Calle Crown.

Fra 2013 blev Hillary Crown registreret i de svenske stambøger. Hendes første svenske føl er Breezer Crown (The Liquidator), som har sin løbskarriere på den svenske ø Visby, hvor han står med 174.000 SEK i præmiesum.

Så kommer vi til Calle Crown, som Tomas Malmqvist har i træning. Og med dét afkom har Helle og Lene fået deres store gennembrud som opdrættere.

I 3-års sæsonen vandt Calle Crown syv løb i 13 starter og løb 747.000 SEK hjem til ejerne, Easy KB. Som 4-åring slog han igennem på øverste hylde ved at vinde indledende afdeling af SprinterMästeren med Christoffer Eriksson i sulkyen i supertiden 1.10,3a/1609m.

Præmiekontoen blev det år øget med 1,2 mio. SEK, hvoraf de 900.000 SEK blev vundet i fem starter i Frankrig. I den første start på Vincennes sejrede han i monstertiden 1.12,5 over 2700m voltstart med Monclin Jean Philippe ved linerne. I 5-års sæsonen var han lidt anonym, men tjente alligevel 361.000 SEK.

I år har Calle Crown derimod lagt super fra land, og har vundet en lille halv million SEK i to starter. I debuten vandt han med Bjørn Goop i tiden 1.11,1a/2100m. I den seneste start den 22. februar måtte Bjørn Goop tage til takke med en andenplads efter en forrygende opløbskamp. I det løb

viste Calle Crown, at den kan tåle mosten uden at miste humøret efter at fået tredje spor i første sving.

Indtjeningen lyder nu på 2,9 mio. SEK i 37 starter. Det svarer til 78.000 SEK pr. start. Når det gælder opdrætterpenge, er regnestykket et andet. Af de svenske præmier får søstrene 20 procent. Men af de indtjente penge i udlandet, så stopper udbetalingerne, når den svenskregistrerede hest har vundet 500.000 kr.

Helle og Lene håber nu, at deres øjsten kommer til start i Copenhagen Cup, for så vil de være klar på tilskuerpladserne.

Hillary Crown er også mor til Freddie Crown (Orlando Vici), som fik hammerslag på 200.000 kr. på Derbyauktionen 2018 og derved blev "købt hjem" til Danmark af Heide Racing ApS & 1887 Consulting A/S. Den er nu i træning hos Henrik Thomsen.

Sejrsheste på stribe

Olly Esterel (IT) har også en spændende stamtavle, som tæller en masse sejrsheste. Oldemoren Dorinda (Lullwater Frost – Konto) fik bl.a. tre hopper, som har gjort det ganske fremragende. Det er Punch Royal Canin (Game Høgh) med 171.000 kr. i præmiesum, Texaco Star (Game Høgh) og Musse Høgh (Pay Dirt).

Vi starter med Punch Royal Canin, som er mor til Magic Esterel (Esterel Sunset), som vandt 152.000 kr., No No Esterel (Earthquake) med 113.000 kr., Gina Esterel (Buckfinder), Vic AFC (Atas Fighter L)

med 971.000 kr. samt Usterel AFC (Waiki ki Beach), der løb 14,5ak og tjente 412.000 kr.

Gina Esterel er mor til Toto (Great Challenger), som vandt 21 sejre, løb 1.11,5ak og tjente 459.000 kr. Magic Esterel er mor til Sander Esterel (Dream Vacation), som satte rekord 1.12,0am, sejrede ti gange og indløb 450.000 kr.

Usterel AFC er mor til Very Esterel (Gigant Neo) med 13 sejre, 1.12,8ak og 476.000 kr. og Nessy Esterel (Esterel Sunset) med 433.000 kr. Nessy blev nummer to i Dansk Hoppe Kriterium 2008 med Flemming Jensen i sulkyen efter Notice Cloc og Birger Jørgensen. Fie Esterel (Kramer Boy) med 146.000 kr., Es Esterel (Supergill) med 20 sejre, 1.11,8ak og 1,2 mio. kr. i præmiesum, Golf Esterel (Supergill) med 12 sejre og 555.000 kr. samt Olly Esterel.

Fie Esterel er mor til New Esterel (Gigant Neo) med 12 sejre, 1.13,5ak og 685.000 kr. og Tutti Esterel (Esterel Sunset) med 265.000 kr. Tutti blev anden i Jydsk 4-årings Hoppe Grand Prix 2014 med Jan Dahlgaard i vognen slået af Tiramisu og Michael Lønborg.

Win Esterel (Esterel Sunset) med 263.000 kr. sejrede i Pay Dirts Mindeløb 2014 med Jan Dahlgaard, og blev senere på sæsonen nummer tre i Dansk Trav Kriterium med Birger Jørgensen. Jan Dahlgaard vandt løbet med Winston Sisa. Endelig er der Cashmir (Esterel Sunset) med 137.000 kr.

Familie med power

Olly Esterel er mor til fire svenskregistrerede afkom. Balotelli Crown (The Liquidator), som har vundet otte sejre, sat rekord 1.12,1ak og tjent 474.000 SEK, heraf de 192.400 SEK i fjor. Han har vundet et enkelt løb i år på Bergsåker for sin træner og medejer Lina Tallberger. Diva Crown (Ens Snapshot), som i ni starter endnu ikke har vist klasse i det svenske, Enzo Crown (Racer Bourbon), der er ustartet og ligeledes har svenske ejere.

Turen er herefter kommet til Texaco Star, som fik fem afkom, der tjente over 100.000 kr. Kennedy Star (Imposant Sund) med 19 sejre og 467.000 kr., Lusty Star (Buckfinder), 20 sejre og 203.000 kr., Tyson Star (Trophy Catch), 12 sejre og 197.000 kr., Nicki Star (Ride The Wave), otte sejre og 171.000 kr. samt Amazing Star (The Liquidator) med seks sejre og 158.000 kr.

Endelig er der Musse Høgh, som er mor til Again Dalimo, som Bent Svendsen vandt Dansk Hoppe Kriterium 1996 med og blev nummer to i Dansk Hoppe Derby 1997

med efter Alfa GT og Henrik Lønborg. Again Dalimo vandt ni løb, satte rekord 1.14,2ak og tjente 705.000 kr.

Helle og Lene, der kan huske de fleste af traverne, vil gerne forsøge at give et svar på, hvordan de opdrætter heste. De forklarer, at hestene i sommerhalvåret går ude døgnet rundt i nogle særdeles store folde.

Ellers går plagene i løsdrift, så de kan blive stærke og hærdede i muskler og bentøj. Der skal ikke pylres for meget om dem. De får godt med foder, vitaminer, mineraler, græs og wrap.

Avlsmaterialet bliver også studeret nøje, f.eks. for at tjekke indavlsprocenten. Helle og Lene er fortsat meget varme på krydset mellem en Victor Victor-hoppe og Great Challenger.

– Men det kræver også lidt held at få sådan én som Calle, siger Helle afslutningsvist. ■

Calle Crown vandt 9. Februar det store løb Prix de Chambord med 26.550 euro i førstepræmie. I sulkyen sad Pierre Vercruyssen. Foto: Gerard Forni

STUTTERI DINGS' TO KANONER

CLASSIC GRAND CRU

1.09,6 - 6,7 mio. DKK - 158 starter: 42-34-31

Dobbelt vinder af Klosterskogen Grand Prix og Harald Lunds Mindeløb, Rex The Great Løb, Frosty Hanovers Mindeløb, 3'er i Elitløppet og Oslo Grand Prix, 2'er i Copenhagen Cup.

PRIS: 0 + 10.000 kr. + moms

YIELD BOKO

1.10,2 - 4,9 mio. SEK - 50 starter: 22-2-7

Vinder af Breeder's Crown for både 3- og 4-årige og Europæisk 5-års Mesterskab. Den svenske avlskommission vurderede Yield Boko til at have høj avlsværdi med flotte 77 point. Far til en af Europas hurtigste 2-åringer i 2019; Global Badman 1.13,8. Eneste Viking Kronos-søn opstaldet som avlshingst i Danmark.

PRIS: 0 + 10.000 kr. + moms

STUTTERI DINGS

v/Finn Rasmussen / Kobberholmvej 16 / 9750 Østervrå / E-mail: dings1@live.dk / Mobil: (+45) 2361 2227

KIRSTEN SURSÆNKE

– den kun anden kvindelige professionelle travtræner i Danmark

Kirsten Sursænke før og efter med cirka 50 år imellem .Foto: Privat

Kirsten Sursænke i sulkyen.

Foto: Nordisk Pressefoto

Tekst: Kenn Erik Bech

Fire kilometer fra travbanen i Billund bor Kirsten Sursænke, som forlod Bornholm for mange år siden. Hun debuterede som travkusk på Bornholms Brand Park i 1969, og blev siden – som den kun anden kvinde – professionelle travtræner i Danmark. Med hjemmebane på Billund Trav.

Kirsten Sursænke lever i dag en aktiv tilværelse som pensionist på sin landejendom i Vandel med mange forskellige gøremål, og desuden rejser hun ofte til England og besøger sin søn Peter og hans familie. Travsporten følger hun stadig med i, dog mest om vinteren. Om sommeren er der ikke den store tid til overs til at følge hendes gamle sport særlig tæt.

Dét med travheste startede hjemme på barndomsgården Store Sursænkegård i Knudsker, hvor interessen egentlig mest var størst for fuldblods- og rideheste. Men flere unge mennesker, og også den senere kendte travhestefamilie Riddersborg fra Rønne, havde heste opstaldet på gården – og efter den bornholmske travbanes opstart i 1960, kom der også travheste. Det trak derfor med at komme ind til Almindingen og se, hvordan det gik dem i løbene.

Kvindelige kuske ikke tilladt

Kønsdiskrimineringen havde det glimrende i travsporten i Danmark i mange år. Efter løb med kvindelige kuske i København tilbage i 1938 og de følgende år, blev det derefter helt forbudt for kvinder at deltage i løbene. En ulykke i et af disse løb fik delvis skylden for dette.

På Bornholm fik to kvinder dog lov til at deltage i løbene på den nye travbane i 1960. Birgit Lund og Birte Jensen var de to kvinder, og de vandt også begge løb. Men efter et enkelt showløb i 1961 med deltagelse af Birgit Lund og Birte Jensen samt Grethe Dam, var det også slut de følgende år på Bornholm med kvindelige travkuske.

Ubesejrede Ester Olsen

I 1966 blev det endelig indføjet i reglementet fra Dansk Travsports Centralforbund, at kvinder selvfølgelig også havde ret til at køre trav på lige fod med mændene. Samme år blev der således kørt to dameløb på Bornholm, og begge blev vundet af Ester Olsen.

I disse løb havde deltagerne daglicens. Den 20. august med fire ekvipager, og igen den 11. september, nu med fem kvindelige kuske. Blandt dem var – foruden Ester Olsen – Karen Marie Munk, Dorte Riis, Jytte Lund, Anette Due og Ragna Munch.

Kirsten Sursænke på vej på træningsarbejde med Karli Langkjær. Foto: A-Foto

Det var de første løb med kvindelige kuske på Bornholm siden 1960. Ester Olsen vandt begge løb med familiens hest Esrom, der i opløbet strøg forbi de øvrige, så Ester er faktisk ubesejret som travkusk!

I 1968 kommer Henny Ovesen til, og hun er den første kvindelige kusk, der vinder løb på Bornholm med almindelig amatørlicens. I 1969 kommer de unge Kirsten Sursænke og Clara Dahl Pedersen så til.

Louise var drømmehesten for Sursænke

I første hug fik Kirsten Sursænke fat en i fantastisk travhest. Det var hoppen Louise, og de vandt sammen 24 sejre, blandt andet med sejr på Amager Travbane.

– Det var bare min drømmehest. Desværre fik hun pådraget sig en lungebetændelse, efter jeg tog hende med, da jeg forlod øen, og hun blev aldrig den samme hest igen.

Kirsten Sursænke fik således stor succes i sine første år som travkusk, men det var ikke kun Louise, hun brillerede med.

Vandt mange løb med Omaha

Det var også i høj grad med en anden hoppe, Omaha. Den blev købt som 2-åring på Lunden hos træner Per Hansen, og blev først aflivet i en alder af 29 år. Med Omaha vandt Kirsten Sursænke både 3-års og 4-års mesterskabet på Bornholm.

– Det var hyggelige tider dengang. Jeg husker navne som Palle Dahl Pedersen, Leo Rasmussen, Edgar Andersen og Jens

”Johgus” Pedersen. Efter løbene blev vi ofte inde på banen, og spiste smørrebrød sammen, mindes Kirsten Sursænke pionertiden på Bornholm.

Kirsten Sursænke købte også en galopderbyvinder til Bornholm. Det var Fonseca, der overraskende vandt galopderbyet i Klampenborg i 1965. Efter Derbysejren blev det dog ikke til særlig meget til Fonseca i løbene.

– Det var ellers en dejlig hest, og på Bornholm fik den en del afkom af halvblodsrace. Kirsten Sursænke havde også galopheste i træning senere i Jylland.

Mesterskaber på stribe til de bornholmske kvinder

De første bornholmske kvindelige travkuske tog mange fine vindere de første år. Clara Dahl Pedersen blev f.eks. den første bornholmske danmarksmester, da hun vandt DM for Kvinder i Billund i 1972.

I 1971 får Inger Rasmussen kørelicens, og hun bliver også en af de meget aktive kvindelige kuske, som holdt ved i mange år.

Deltagelse i det uofficielle VM

Kirsten Sursænke deltog – sammen med Inger Rasmussen – som de første kvinder i matcher i udlandet. I 1972 var Inger og Kirsten med i det uofficielle VM for kvindelige kuske i München-Gladbach i Tyskland.

Tidligere samme år deltog de begge i en match for kvindelige kuske i Rättvik i Sve-

rige sammen med Christel Bügel-Hansen fra Charlottenlund Travbane. Her vandt Kirsten Sursænke en af de tre afdelinger og Kirsten deltog igen i 1973 i matchen som eneste dansker. Kirsten, Clara og Inger deltog også flere gange ved DM for Kvinder.

Farvel til Bornholm

Da Kirsten Sursænke forlod Bornholm, regnede hun med at vende tilbage til øen på et tidspunkt, men sådan skulle det ikke gå. Årsagen til flytningen til Jylland var især ønsket om at lære noget mere inden for sporten. Men først havde hun et ophold i København.

– Bornholmerne deltog meget i løbene på Amager Travbane om vinteren, når Bornholm lå stille, fortæller Kirsten Sursænke. Og det blev også til sejre på denne bane, blandt vandt Kirsten Sursænke ”Ladies Cup” med Louise.

Efter et kort ophold på Charlottenlund Travbane hos Walther Kaiser-Hansen, gik turen – lidt tilfældigt – så til Billund. Kirsten Sursænke havde handlet nogle heste med Bjarne Pedersen, Hestebørsen, som havde været med til at starte Billund-banen op, og da Henrik Vestergård kom hjem fra USA for at starte som træner i Billund, ja så blev Kirsten ansat der. Hun var også en tid hos træner Ib Hansen.

– Ib Hansen var en speciel herre, jeg tror, han er den af vores trænere, der har haft

det største temperament. Kirsten Sursænke indrømmer da også, at hun i begyndelsen var lidt bange for ham.

– Kedelig kan man i hvert fald ikke kalde ham, men det endte heldigvis hurtigt med, at vi blev de bedste venner, siger Kirsten Sursænke.

Kirsten Sursænke vandt flere sejre i sin jockeytid, og nævner selv hoppen Nelly The Great.

– Det var en stor grov type, men stærk som en løve. Hun gav mig flere sejre og god reklame i min jockeytid. Der var mange heste i løbene på den tid, og jeg har et foto efter en sejr med netop Nelly The Great, hvor hun har programnummer 19!

Den 1. oktober 1976 blev Kirsten Sursænke Danmarks anden – og Bornholms hidtil eneste – kvindelige travtræner.

Sikke et eksamenshold

Kirsten Sursænke havde bestået trænereksamen i 1974, og var en ud af de 26, der bestod prøven. Fire kandidater dumpede, da i alt 30 deltog! Det var prominente navne i træneraspirantholdet dét år. Steen Juul, Preben Kjærsgaard, Arvid Olsen er nogle af dem, og en anden bornholmsk deltager var Ole Hjorth.

Succes som træner de første år

De første år som travtræner, gik det forrygende godt for Kirsten Sursænke med man-

ge heste i træning, specielt ungheste, som blev købt op og solgt videre til norske heste-ejere. Når hestene var klar til start, blev de sendt til deres ejere i Norge.

– Da jeg startede som travtræner, var vi jo rigtig mange, og jeg kendte de fleste. Vi var nogenlunde lige gamle, og med gode venskaber på kryds og tværs, så jeg syntes ikke, det var specielt svært som kvinde at starte op som selvstændig, siger Kirsten Sursænke.

En af de heste som Kirsten Sursænke mindes med glæde, er Danica S, og de vandt sammen 16 sejre. Bornholmsk-ejede heste var der ikke så mange af i stalden, men enkelte heste og sejre var der dog. Et eksempel var Baldur Bangsbo, ejet af den bornholmske Stald A.C.R.

Kirsten Sursænke var også hingsteholder i nogle år med avlshingste som Dikcy Vogt, Tornado og Bjørn Ørnhøj opstaldet.

De første to år af Kirstens karriere som træner i Billund, var banen også galopbane, og her var Kirsten ligeledes galoptræner og jockey. Da banen blev nedlagt som galopbane, stoppede Kirsten som galoptræner, da hun synes det blev for besværligt at rejse rundt både til trav- og galopløbene i Danmark.

Trænerstop

Trænerkarrieren varede indtil nytår 1989. Om stoppet efter 14 år som selvstændig siger Kirsten Sursænke i dag.

– Min far døde i 1986, og i 1987 blev jeg alene med min søn. Senere dét år rejste jeg sammen med ham til Australien i to en halv måned, fortæller Kirsten Sursænke.

– Jeg havde nogle til at passe stalden inde på banen, og også på gården, men da jeg kom hjem, var stalden på banen tom, og på gården var der kun mine egne heste. Så det varede længe, inden Kirsten Sursænke fik lidt gang i stalden igen. Og da motivationen samtidig var forsvundet, blev trænerstoppet besluttet.

– Konkurrencen var også blevet hård, og der var stadig for meget arbejde og for lidt penge i det.

Ny tilværelse på gymnasiet

Da Kirsten Sursænke stoppede som træner, begyndte hun som elev på Grindsted Gymnasium.

– Min søn Peter begyndte også på gymnasiet næsten samtidig, men startede dog på et andet gymnasium inde i Vejle, griner Kirsten Sursænke. Han ville sikre sig, at han ikke skulle gå i gymnasiet samme sted som sin mor! Efter skoletiden var Kirsten Sursænke fire år hos Lego, hvorefter det blev til

Kirsten Sursænke vandt Bornholms 3-års Mesterskab med hesten Omaha i 1971. Foto: Arkiv

job i Billund Lufthavn i 20 år, indtil pensioneringen for to år siden. Indimellem har Kirsten Sursænke også haft tid til en anden hobby – svævefly.

Piloten

– Jeg holdt op med at flyve selv for cirka 10 år siden, siger Kirsten Sursænke. Hun husker sin første flyvetur som lille pige med sin far, hvor hun måtte bruge telefonbøger til at sidde på, for at kunne se ud af svæveflyet.

Interessen for flyvning var der hele tiden, og da Kirsten Sursænke stoppede som træner, tog hun flyvecertifikat, og erhvervede sit eget svævefly. Efter 16 år med dette fly, solgte hun det til Tyskland.

Travinteressen i dag

Det er forholdsvis begrænset, hvor meget af dagens travsport Kirsten Sursænke følger med i.

– Jo, i vinterhalvåret gør jeg det lidt, for eksempel kan jeg godt finde på at spille en V75-bon, men om sommeren har jeg knap nok tid til at se travsport. Kirsten Sursænke har i alle de 43 år hun har boet

Kirsten Sursænke vinder med Fido Sporup på Fyens Væddeløbsbane. Foto: Mogens Fossil

på sin 15 tønder land store gård haft gang i noget nyt i forbindelse med ejendommen.

For nogle år var det f.eks. et solcelleanlæg, og i de senere år et orangeri, hvor der dyrkes produkter som tomater, chili

og en masse sommerblomster. I alt vandt Kirsten Sursænke 205 sejre, kun overgået ved hendes kuskestop af Lena Hansen, der med 220 sejre var – og stadig er – her i februar 2020, den oftest sejrende kvindelige kusk i Danmark. ■

MagicCarpetRide US

1.10,2a - 2.467.643 kr.

MagicCarpetRide US er hingsten, der er i top på alt!

Udstråling, temperament, løbskarriere og afstamning. Magic har vundet løb i USA, Danmark, Sverige og Norge. Og så kan MagicCarpetRide US får hopperne i fol! Alle 19 bedækkede hopper i 2019 blev således scannet i fol.

72 % af alle afkom har været bragt til start og over halvdel af alle startende afkom har rekord 1.14,9 eller bedre. MagicCarpetRide US lavede en millionær i sin allerførste årgang i form af Smevikens Cruiser 1.338.424 SEK og rekord 1.11,5.

Løbskarriere:

- Vinder af 20 løb og en pladsprocent på 43 i absolut hårdeste konkurrence
- V75 Sølvdvisionsfinale på Solvalla
- Copenhagen Open
- Kåret til "Årets ældste hest" i Danmark
- 2. plads i både Sweden Cup og Energima Cup
- Vinder af flere Liga 1-løb
- V75 Sølvdvision på Färjestad og på Charlottenlund
- Flere V65-løb i Norge
- Otto Hallings Mindeløb
- Imtech Løb Jägersro
- Energima Cup indl. afd.

Ifolings-
procent på
100%
i 2019

PRIS:
0 + 6.000 kr.
MagicCarpetRide US
bedækker naturligt.

Afstamning:

ANGUS HALL (US) 1.10,0	GARLAND LOBELL (US) 1.11,8	A B C FREIGHT (US) 1.12,5
	AMOUR ANGUS (CA) 1.16,6	GAMIN LOBELL (US) 1.15,8
		MAGNA FORCE (US)
		KENWOOD SCAMPER (US)
MEADOWBRANCH MAGIC (US) 1.13,2	VALLEY VICTORY (US) 1.11,8	BALTIC SPEED (US) 1.11,2
	MAKING MIRACLES (US) 1.16,	VALLEY VICTORIA (US) 1.15,0
		PRAKAS (US) 1.10,4
		DAVIDIA HANOVER (US) 1.12,1

Lisbeth Brender Haagensen – initiativrig trænerfrue

Fredag den 24. januar var en af de dage, hvor det hele bare gik op i en højere enhed for Lisbeth Brender Haagensen og hendes "bedre halvdel" alias Lunden-træner Alex Haagensen

Lisbeth Brender Haagensen (t.h.) efter en sejr til Tax Free med Marianne Mechlenburg i sadlen. Til venstre sønnen Nicolai, som også er bidt af en gal travhest.

Tekst: Henrik Berg. Foto: Burt Seeger

Først vandt Ken Ecce med Lisbeth Brender Haagensen's øjsten Tax Free, og senere på eftermiddagen var Iver Jessen på pletten i amatørløbet med Casino Brick, som dermed fik en forrygende start for sine nye ejere, anpartsstalden Stald Casino Brick.

– Ja, det var en helt fantastisk dag, smiler Lisbeth, som ikke var i tvivl om, at hun me-

get gerne ville beholde Casino Brick i stalden, da Team Lunden satte hesten på auktion i slutningen af december måned.

– Jeg knytter mig utrolig meget til de heste, jeg omgås til daglig. De er det første man ser om morgenen, og det sidste man ser, inden man går i seng, så de fylder selvfølgelig rigtig meget.

– Vi har jo hele tiden vidst, at Casino Brick skulle sælges på en internetauktion, og jeg

sagde til Alex, at vi måtte finde en løsning for at beholde ham i stalden.

– Det viste sig heldigvis, at rigtig mange af dem, der var med i Team Lunden-regi, hvor Casino Brick var delt op i 250 anpartar, gerne ville fortsætte. Mange var enige om, at når man er så mange ejere, har man ikke den samme følelse, som hvis man kun er nogle få personer. Så derfor sagde vi: "Nu køber vi ham – hvis vi ellers kunne få det højeste bud

Det blev til dobbeltsejr for Lisbeth Brender Haagensen 24. januar på Lunden. Først vandt Ken Ecce med Tax Free og sidenhen vandt Iver Jessen med Casino Brick.

– og så prøver vi at banke en anpartsstald op”, lyder det fra Lisbeth B. Haagensen.

Stort tilskud til stalden

Med etammerslag på 66.500 kroner fik Lisbeth det sidste bud på Casino Brick, der efterfølgende blev ejerskiftet til anpartsstalden Stald Casino Brick.

– Han er delt op i 20 anparter, hvoraf størsteparten også var med tidligere, men vi har også fået nogle nye folk med, og det er selvfølgelig meget positivt, siger Lisbeth.

– Anpartshaverne har ikke betalt indskud i Casino Brick, men betaler i stedet et afdrag hver måned ud over den månedlige træningsafgift. Der var nogen, som ikke havde mulighed for at betale hele beløbet på én gang, og derfor valgte vi denne løsning.

– Casino Brick er et kæmpe tilskud til stalden. Alex har jo aldrig været ”stortræner” selv om han altid har haft en sund forretning, men en hest som Casino Brick er helt sikkert meget værdifuld for stalden.

– Casino Brick vandt 76.000 kroner i fjor, og det håber vi selvfølgelig også, at han kan gøre i år. Der er stadig noget at justere på, selv om han er blevet seks år. Han har f.eks. aldrig gået med vatudtræk, og vi har også mulighed for at forsøge ham helt uden sko.

Socialt samvær Lisbeth Brender Haagensen lægger ikke skjul på, at det sociale samvær i stalden betyder rigtig meget. Både Casino Brick og Tax Free er anpartsheste, selv om Lisbeth officielt står som enejer af hesten.

– Alex og jeg blev i sin tid kærester, da vi begge gik på Marselisborg Gymnasium – og vi har stadig kontakt med nogle af vores gamle gymnasiekammerater, som vi netop

har været i Lalandia sammen med, og som også var med i Magnus Tax, fortæller hun.

– Da Magnus Tax begyndte at komme op i årene, talte vi om at finde en afløser, og alle var enige om, at de selvfølgelig skulle med i en ny hest – og så skiftede vi den ene ”Tax” ud med en anden, Tax Free! Jeg ejer dog halvdelen, mens den anden halvdel er delt ud på syv anparter.

– Tax Free gør det jævnt og stabilt, men vi var lige ved at opgive ham for to år siden. Vi kunne ikke få ham til yde i løb, men prøvede så at starte ham i monté, og han vandt faktisk den første montéstart for Chilli Hansen. Herefter vekslede han mellem at starte i sulkyløb og monté, og det fungerede fint, men det sidste stykke tid har Tax Free udelukkende startet i sulkyløb.

– Magnus Tax var i øvrigt stadig aktiv, da vi fik Tax Free, og står stadig herhjemme på gården, hvor han nyder pensionisttilværelsen. Han bliver stadig holdt i gang og er rigtig god til firmatrav, polterabender m.m.

– Det er rigtig hyggeligt, at vi kan være sammen om hestene på den måde, og vi holder nogle gode sociale arrangementer, som f.eks. turen til Lalandia. Derudover er der også en sommerfrokost og generelt er folk meget flinke til både at komme ned i stalden, når hestene starter og besøge dem på gården med en pose gulerødder.

Gymnasie-kærester

Lisbeth og Alex Haagensen har efterhånden været kærester i 22 år, men lærte hinanden at kende i teenagerårene, hvor de begge kom på Jydsk Væddeløbsbane i Århus.

– Alex kom hos Henrik Lønborg, mens jeg kom hos Kaj Jensen. Min far, Lars Brender, har haft travheste så længe jeg kan hu-

ske, og jeg begyndte i sin tid at komme ude på Trøjborggård, som Kaj Jensens mor dengang ejede, og blev hurtigt bidt af det. Der brugte jeg meget af min fritid, men min far var også soldaterkammerat med Jens Arne Hansen, så i sommerferien var jeg tit nede på Bryggergården, så jeg har egentlig altid haft med travheste at gøre.

– Jeg blev jo hurtigt bidt af det, og begyndte også at hjælpe til inde på Jydsk Væddeløbsbane hos Kaj Jensen, og så gik det slag i slag. Dér mødte jeg Alex, som var hos Henrik Lønborg, men det var faktisk først, da vi tilfældigvis begyndte samtidig i 1.G på Marselis Gymnasium, at vi blev kærester, fortæller Lisbeth med et smil.

Mens Alex Haagensen som bekendt valgte en professionel karriere inden for travsporten – først som jockey hos Henning Fink på Lunden og senere som selvstændig træner – tog Lisbeth en læreruddannelse, og arbejder i dag Hørsholm Skole.

– Det lå aldrig i kortene, at jeg skulle være noget inden for travsporten. Jeg kan ikke lide at køre hurtigt og får aldrig licens. Jeg har ikke det konkurrencegen i mig – men er til gengæld meget bedre til at børste, nusse og ordne hestene. Det er dér, hvor jeg kan gøre en forskel.

Sønnike vil være travtræner

Lisbeth og Alex Haagensen bor i dag på Ravnebjerregård i Hammersholt syd for Hillerød, der danner rammen omkring Alex’ trænervirksomhed.

– Alex står for al træningen, men det er mig, der fodrer om morgenen, og er med til at lukke hestene på fold. Nogle gange, hvis jeg møder lidt senere, er jeg også med til at rense bokse, og i det hele taget hjælper jeg

Casino Brick var Team Lunden-hest frem til 31. december 2019. Men Lisbeth Brender Haagensen ville ikke af med hesten, så hun var primus motor i at samle et nyt team omkring hesten.

til i det omfang, jeg har mulighed for det, siger Lisbeth.

Parrets søn, 13-årige Nicolai Haagensen, brænder også for travsporten, men sådan har det ikke altid været.

– Nicolai har jo været på travbanen siden han lå i barnevogn, men da han var lille, sagde det ham egentlig ikke så meget, siger Lisbeth.

– Da travskolen på Lunden åbnede for tre år siden, spurgte vi ham om han ville starte. Vi havde også købt en ”hyggepony” til ham, men det gad han ikke, og blev nærmest sur på os.

– Efter et par måneder mødte Nicolai så et par unge fyre ude på Lunden, som gik på travskolen, og så ville han pludselig gerne begynde alligevel. Dengang var Dennis Pedersen leder af skolen, og der gik ikke lang tid, før vi bare afleverede ham derude, og hentede ham nogle timer senere.

– Nicolai fik også hurtigt licens og har et par ponyer, som han kører med. Han er

virkelig blevet bidt af det, har vundet en del løb allerede – og siger, at NU skal han være travtræner!

– Det er klart, at vi havde været lidt udfordret, hvis Nicolai skulle til springgymnastik fire dage om ugen, men dét at vi alle sammen brænder for travhestene, giver os rigtig meget som familie. Alex er rigtig god til at give ham gode råd, og de ser travløb sammen og diskuterer tips – det er så hyggeligt, fortæller Lisbeth.

Succes med webshop Nicolajs store interesse for ponytrav var den direkte årsag til, at Lisbeth Brender Haagensen sidste år – sammen med veninden Zara Liljekvist, som er hesteejer hos Alex Haagensen – startede webbutikken ponytravshop.dk.

– Når vi var rundt ude på banerne, kunne man aldrig få noget udstyr til ponyerne. Travdiscount og Veideland handlede med ponyudstyr, men det var oftest bestillingsvarer, og så blev Zara – hvis datter også skal

til at køre ponytrav – og jeg, lidt i sjov, enige om, at så måtte vi jo selv åbne en butik, griner Lisbeth.

– Det gjorde vi så 1. september 2019 og ponytravshop.dk er blevet taget imod med overvældende interesse. Vi har tilsyneladende ramt noget, som folk efterspørger og det er jo superdejligt, at det går så godt.

– Det har selvfølgelig været nødvendigt at investere en del penge i nogle lagervarer, men salget går i hvert fald godt, og vi har faktisk også nu lavet en webbutik for ”de store heste”, travshoppen.dk, som startede 1. januar i år. Da vi var kommet i gang med ponyshoppen, fik vi nogle henvendelser fra vores kunder, som opfordrede os til også at lave en webshop med de øvrige varer, og den er også kommet ganske fint i gang, så det går en del af vores fritid også med.

– Der er i det hele taget så meget grøde i ponysporten herhjemme. Det er ved at blive mere professionelt, og Dansk Hestevæd-

Casino Brick vinder sin første start for Stald Casino Brick. En stortilpas Iver Jessen sad i sulkyen ved sejren.

deløb går virkelig ind for at markedsføre ponyporten, men travskolerne rundt om på banerne gør også et kæmpe stykke arbejde.

– Der er selvfølgelig mange som vores Nicolai og Zaras datter, der er ”født” ind i travsporten, men der kommer efterhånden også mange helt nye unge mennesker, som på den ene eller anden måde er blevet gjort opmærksom på ponyporten. Det er rigtig godt – vi har jo i allerhøjeste grad brug for den del af fødekæden, så travsporten kan fortsætte med at bestå, afslutter Lisbeth Brender Haagensen. ■

Det er klart, at vi havde været lidt udfordret, hvis Nicolai skulle til springgymnastik fire dage om ugen, men dét at vi **alle sammen brænder for travhestene**, giver os rigtig meget som familie

CREDIT WINNER 10,6a – USD 1.495.295

CREDIT WINNER ER STILL GOING STRONG I 2019:

I NORGE **LADY ANN** 14,3a – NOK 797.190
I USA **WINNDEVIE** 10,2a – USD 787.682

Vinder af det Norske Hoppekriterium 2019 i 14,6a/2100m
Vinder af Breeders Crown 3 Year old fillies 2019

- AMERICAN WINNER (US)
  - SUPER BOWL (US)
  - B.J.'S PLEASURE (US)
  - ARMBRO GOAL (US)
  - GRASSBED (US)
- LAWN TENNIS (US)

- STAR'S PRIDE (US)
- PILLOW TALK (US)
- SPEEDY SOMOLLI (US)
- MATINA HANOVER (US)
- SPEEDY CROWN (US)
- ARMBRO FLIGHT (US)
- BINEFISH (US)
- PURE LILLY (US)

CREDIT WINNERS afkom har tjent USD 96 mio. i Nordamerika, hvor 284 afkom har tjent mere end USD 100.000, 570 afkom har løbet under 14,6a og hele 140 afkom under 11,5a.

Devious Man - 1.338.677 USD - 09,9

DEVIOUS MAN	09,9a	\$1.338.677	PANNE DE MOTEUR	*08,9a	S.kr. 8.707.500
CHOCOLATIER	10,2a	\$1.324.800	ROCKY WINNER	10,5a	S.kr. 6.687.789
ARCHANGEL	08,4a	\$1.140.972	VÅSTERBOONTHENEWS	10,4a	S.kr. 5.703.439
DEJARBRO	*09,9a	\$1.137.285	SHAQ IS BACK	*10,0a	S.kr. 4.737.337
CALCHIPS BRUTE	11,2a	\$1.082.437	DEBBIE BRODDA	10,8a	S.kr. 4.188.605
CRAZED	09,9a	\$1.063.059	WINMECREDIT	10,9a	N.kr. 5.247.390
TO DREAM ON	09,7a	\$975.395	I'M THE ANSWER	10,1a	N.kr. 4.742.803
BLACKTUXWHITESOCKS	10,4a	\$962.895	CROMWELL	*10,2a	N.kr. 3.369.450
JUDGE JOE	10,2a	\$938.792	SEABISCUIT	10,4a	€ 372.785
TOBER	10,2a	\$879.067	BEATRIZ	*12,0a	D.kr. 756.356
JEZZY	11,5a	\$834.240	VERIFY DUST	*11,9a	D.kr. 741.660

Optimal **fodring** af følhoppen

Hvis man kigger på hele hesteindustrien, så er det nok følhoppen, der har det vigtigste job af alle heste. For uden følhoppen kommer næste generation af ride-, konkurrence- og avlsheste jo ikke frem

Tekst: Trine M. Heide, www.foderinfo.com

Foto: Jesper Elbæk

Men selv om det er dyrt at opdrætte den kommende generation, og mange opdrættere derfor – forståeligt nok – forsøger at skære ned på deres omkostninger, så er det ikke på fodringen, at denne besparelse bør findes! For korrekt fodring er dét, der danner grundlaget for føllets sundhed, immunforsvar og holdbarhed. Så fodring af følhoppen er ikke det rigtige sted at spare.

Før ifolingen

Man bør faktisk allerede begynde at tænke på fodringen, inden man ifoler hoppen, for det er faktisk ikke nok at vælge, hvilken hingst man skal bruge til sin hoppe. Hoppens foderstand har rigtig meget at sige, når det kommer til ifolingen. For hvis man vil holde omkostningerne nede, så ser man jo helst, at hoppen kommer ifol i første forsøg.

Ligesom stress har en negativ indvirkning på brunster og ægløsning, så har en hoppe, hvis foderstand er under middel også svært ved at komme i brunst – eller har ubetydelige og uregelmæssige brunster. Forskning har også vist, at hvis foderstanden er under middel, skal der flere forsøg på inseminering til, før det lykkes. Ligeledes er der også større chance for at hoppen aborterer, hvis hun er mager.

Med dette for øje, er det kun i opdrættens interesse at sørge for, at følhopperne har en foderstand, der er middel eller over middel. Hvis man går ud fra et "huldscoriskema" fra 1-9, hvor 1 er udmagret og 9 er kraftig overvægtig, bør scoren ligge på 5 eller 6.

Er hoppen for tynd, bør man sætte ind i god tid før ifolingen, sådan at hoppens huld forbedres inden insemineringen. Er hoppen derimod for tyk og skal tabe sige, bør man vente med at fodre med henblik på vægttab, indtil hoppen er insemineret og de første kritiske uger er overstået. Derefter bør man gå efter et stille, roligt og jævnt vægttab. Et vægttab må aldrig gå stærkt.

Man bør også sikre sig, at hoppens proteinbehov er korrekt dækket ind, da proteinmangel kan være årsag til manglende eller uregelmæssige ægløsninger. Hoppens behov

for protein skal være dækket korrekt ind i mindst 5-6 uger inden insemineringen.

Omega 3 bør være en fast del af den drægtige hoppes kost, da både hoppe og foster kan have stort gavn af dette. Eventuelle fordele kan være:

- Forbedring af follklens vækst
- Positiv indflydelse på hoppens hormonzkoncentration
- Forbedring af embryots kvalitet
- Overordnet støtte til fertiliteten
- Hjælper ved opbygning af moderkagen
- Giver kvaliteten af råmælken et boost

En anden ting, der kan besværliggøre ifolingen er, hvis hoppen har været i intensiv træning, f.eks. konkurrencetræning på Grand Prix-niveau, konkurrenceridning eller en væddeløbshest i fuld løbskondition.

Hoppen bør stille og roligt trappes ned i træning over et par måneder, inden man forsøger at ifole den, da en krop i topkondition vil bruge alle indkomne ressourcer på at vedligeholde muskler og kondition, hvorfor der oftest ikke er "overskud" til at holde på et foster.

Første del af drægtigheden:

1.-8. måned

Når hoppen er konstateret i fol, begynder den lange, endeløse – men også spændende – ventetid. I de første otte måneder af drægtigheden skal der ikke gøres det store ernæringsmæssigt, da hoppen ikke har brug for noget ekstra i forhold til en hest på vedligehold. Det, der er allervigtigst i denne periode, er at sørge for, at hoppen ikke tager for meget på eller taber sig for meget.

Det er vigtigt at holde et skarpt øje med hoppens huld, så man kan sætte ind med det samme, hvis den enten tager på eller taber sig! Man skal dog huske på, at hoppen bliver rundere, jo længere den kommer hen i drægtigheden, især til sidst. Men dette skulle gerne være på den bagerste del af maven, længst nede ved bagbenene.

Anden del af drægtigheden:

9.-11. måned

Nu begynder der for alvor at ske noget! Og nu går den afgørende periode frem mod

folingen i gang. Det er i denne periode, at føllet udvikler sig allermost, da det kan vokse op til 12 kilo pr. måned, hvis føllet har en udvokset vægt som voksen på cirka 550 kilo. Føllet går fra at veje cirka 22 kilo til 50-55 kilo ved fødslen. På grund af denne voldsomme vækst, ændres følhoppens behov sig selvfølgelig også.

Behovet for protein er i denne del af drægtigheden steget med næsten 35% i forhold til en hest på vedligehold, hvilket også gælder for lysin. Behovet for calcium og fosfor stiger endnu mere, mens behovet for kobber, zink og mangan er steget med mere end 33%. Behovet for E-vitamin er steget med 86,7%, men det er også meget afgørende for føllets udvikling. Disse tal viser, hvor utrolig vigtig den højdrægtige hoppes fodring er.

Hvis man ikke er opmærksom på, at hoppens øgede behov bliver imødekommet, så kan det få mange negative følgevirkninger. Hoppens fodring har meget stor betydning for, om føllet udvikler vækstforstyrrelser, f.eks. mus eller spat. Det er videnskabeligt bevist, at 70-80% af alle OCD-tilfælde ved ungheste skyldes forkert eller mangelfuld ernæring af hoppen under drægtigheden og laktering.

Da hoppens mælk ikke indeholder ret meget kobber, så er det vigtigt, at hoppen har fået rigeligt med kobber under drægtigheden, idet føllet lagrer dette i leveren, og kan dermed gøre brug af dette efter fødslen. Kobber er utroligt vigtigt for føllet, da det har stor betydning for genoprettelse efter skader og eventuelle brud på knogler.

Hvis man ved, at jorden i dén del af landet, hvor man bor, har et lavt indhold af selen, så kan det være en god idé at give hoppen et mindre tilskud af selen i foderet, med mindre man er sikker på, at den foderplan hoppen fodres efter, har dækket hoppen ekstra ind – eller der i foderplanen allerede er taget højde for dette.

Under drægtigheden ernæres føllet via moderkagen. Her trækker det alle de næringsstoffer, som det har brug for. Føllet har så og sige "førsteret" på næringen af det foder, hoppen får. Derfor kan man se hopper, der er meget tynde til sidst i drægtigheden, som får et føl, der umiddelbart ser flot og

velnæret ud. Dette sker for at sikre føllet, og give føllet den bedste mulige start på livet. Dette vil dog ændre sig kraftigt under lakteringen. Her vil føllet hurtigt blive underernæret, hvis ikke hoppen fodres godt nok – for hoppen kan ikke producere nærende mælk, uden at få nok at lave det af.

Laktation: 1.-3. måned

Så kom denne skønne skabning til verden og den lange ventetid er endelig ovre! Og nu går den hårdeste del af hoppens arbejde i gang. Det er nemlig under lakteringen, at hoppen har brug for aller mest energi, protein, lysin, calcium og selen.

I den første tid er føllet meget afhængig af hoppens mælk, da den ikke får anden næring. I de første dage efter folingen, vil hoppen producere 7-8 liter mælk, men derefter øges denne mængde til ca. 20 liter, ved en hoppe på 5-600 kg. Derfor stiger hoppens behov for foder også meget efter folingen. Også kvaliteten af hoppens mælk afhænger

blandt andet af hoppens fodring. Ikke kun efter folingen, men allerede under drægtigheden. Et varmblodsføl vokser ca. 750 gram om dagen i den første tid efter folingen, så nu skal hoppen bogstavelig talt spise for to.

Hvis hoppen er overvægtig ved fødslen, så har mælken tendens til at være meget fed, hvilket giver den effekt, at føllet vokser meget hurtigt. Det er ikke ønskværdigt, da knogler, sener og ledbånd ikke kan følge med i denne hurtige vækst, hvilket typisk resulterer i vækstforstyrrelser. En hoppe, der er i underskud af protein, vil oftest have nedsat mælkeproduktion, hvilket gør, at føllet ikke får dækket sit ernæringsbehov. Hvis ikke dette ændres meget hurtigt, vil man som hesteejer være nødt til at give føllet mælkeerstatning, eller begynde tidlig fodring med følfoeder for at sørge for, at føllet for den ernæring, det har behov for.

I de første tre måneder efter folingen, øges hoppens behov enormt. Faktisk stiger hoppens behov for protein, calcium, fosfor,

natrium, og kalium med 100% eller mere, mens behovet for energi, lysin, magnesium, selen samt vitamin A, D og E øges med 50% eller mere.

En fejl flere hobbyopdrættere gør, er at fodre hopperne for meget under drægtigheden, men for lidt under lakteringen. Mange tror ikke, det kræver lige så meget af hoppen at producere mælk, som at producere et føl. Derfor kan en foderplan være et vigtigt redskab, hvis man er bare det mindste usikker på fodring af heste.

En foderplan, der er afstemt ud fra i hvilken del af drægtighed eller laktering hoppen er, vil give opdrætteren større ro i viden om, at hoppen er dækket korrekt ind hele vejen igennem, og man dermed giver sit føl den bedste start på livet.

Laktation: 4. måned til fravæning

Efter de første tre måneder, hvor hoppen lakterer, falder hoppens foderbehov en smule, især fordi føllet nu begynder at få dækket

nogle af sine næringsbehov via græs, grovfoder og eventuelt følfoeder. Men behovet for visse næringsstoffer er dog stadigvæk væsentlig forhøjet. For eksempel ligger behovet for energi, protein, calcium, fosfor, natrium, kalium samt vitamin A, D og E stadigvæk mere end 50% over næringsbehovet for en hest i vedligehold.

Men når vi når hen i denne periode af lakteringen, begynder vitamin- og mineralindholdet at falde i græsset, fordi vi nu er nået hen forbi højsommeren, eller fordi græsset er ved at være spist. Derfor skal man i denne periode være endnu mere opmærksom på, at man får tilført hoppen alle de vitaminer og mineraler, den har behov for, lige som mange hopper også har behov for at blive fodret ekstra, selv om de går på godt græs.

Det er ikke unormalt, at man i denne periode vil se, at hoppen taber sig og mister muskelmasse. Heller ikke selv om den

tilsyneladende får foder nok. Dette skyldes oftest, at hoppen kommer i underskud af protein, hvilket også betyder, at mælken kommer i underskud af protein. Så for at sikre, at føllet får, hvad det har behov for, så tærer hoppen på egne reserver, blandt andet muskler. Så det er vigtigt, at man helt tiden sikrer sig, at hoppen er dækket ind. For i værste tilfælde kan det også gå ud over føllet.

Hvis en hoppe, der har føl ved siden, begynder at tabe sig, så er man nødt til at sætte ind med det samme! Man kan ikke vælge lige at se tiden lidt an, for føllet tærer så meget på hoppen, at hun hurtigt vil tabe sig – og en hoppe med føl ved siden er utrolig svær at få til at tage på igen, simpelthen fordi hun ikke kan spise så store mængder foder som der skal til, hvis hun både skal spise, hvad hun får for at få dækket sit basisbehov som lakterende hoppe, samtidig med

at hun også skal spise det der skal til, for at få hende til at tage på.

Jeg har flere gange undret mig over, at opdrættere gerne bruger mange penge på ifolingen af hoppen – det være sig omkostninger til f.eks. scanninger, sæd, dyrlæge, transport og lignende – men at de ofte vælger at spare på foderkvaliteten. Jeg ved godt, at fodringen er en meget tung post i det månedlige budget, men fodringen kan faktisk også være med til at skære ned på omkostningerne til for eksempel inseminering og dyrlæge.

Korrekt fodring kan være afgørende for, om hoppen bliver i fol i første eller fjerde forsøg, og for hver gang man skal af sted til dyrlægen/hingstestation for at få hoppen insemineret, koster det ekstra i kørsel, eventuel opstaldning, dyrlæge m.m.

Opdræt af heste er en dyr hobby, men uanset om man opdrætter på hobbyniveau

eller om man er en seriøs eliteopdrætter, så koster fodringen det samme, og man bør ikke spare på denne post. Ikke hvis man vil sin hoppe og sit føl det bedste, og gerne vil øge muligheden for at kunne sælge føllet til en god pris, og dermed få overskud på bundlinjen.

Jeg synes, at hoppen fortjener de bedste vilkår for at udføre sit job, og for at føllet får den bedste start på livet – samt for at holde risikoen for vækstforstyrrelser nede. Med den rigtige fodring kommer du længst simpelthen.

Husk hoppen under fravænningsen

De fleste tænker kun på føllet under fravænningsen, og det er da også klart føllet, der stresser mest igennem denne kæmpe omvæltning. Men det er vigtigt også lige at have hoppen i tankerne.

En af de vigtigste ting, man skal tænke på, når det gælder avlshoppen i forbindelse

med fravænningsen, er at nedsætte muligheden for, at hun udvikler for eksempel yverbetændelse, fordi man har taget føllet fra hende uden først at tænke på, at mælkeproduktionen skal stoppes.

En god måde at nedsætte muligheden for dette er, at man cirka 14 dage før fravænningsen starter med at sætte hoppen ned i foder, for hvis hun ikke længere får energi og protein nok til at producere mælk, så går produktionen i stå.

Men da rigtig mange avlshopper allerede er ifolet igen, så er det vigtigt, at man sørger for, at hun stadigvæk får tildelt nok vitaminer og mineraler, hvilket i dag er let, da der er mange rene vitamin- og mineraltilskud på markedet. Nogle af dem er endda presset så smart, at de har samme størrelse som et hestebolsje, hvilket gør dem rigtig nemme at tildele hopperne.

Når hoppens yver har nået almindelig størrelse igen, og føllet ikke længer dier, kan

hoppen igen sættes op i kraftfoder, så man ikke længere behøver vitamin- og mineraltilskuddet.

Nogle hopper bliver ret tynde i den sidste del af lakteringsperioden, men det er stadigvæk vigtigt at tage hende af alt kraftfoder i de cirka 14 dage det tager at få stillet mælkeproduktionen i bero. Så snart dette er sket, bør man selvfølgelig igen tage vare på hoppens huld, og begynde at få hende til at tage på. Har hoppen tabt sig meget, bør man sørge for, at hoppen har fri adgang til grovfoder af god kvalitet lige som olie, Linamix, fiberpiller eller lignende bør være en fast del af hoppens foder. Hvis man fodrer med kraftfoder, bør dette have et indhold af råfedt, der er højere end 8%. Det er vigtigt at få hoppens vægt op til normal igen, inden hun når sidste tredjedel af drægtigheden.

Enkelte hopper – oftest førstegangsmødre eller meget sensitive hopper – kan udvikle en mild kolik i forbindelse med at føllet fravænningsen. Af samme grund er det ikke tilrådeligt at holde hoppen i stalden under fravænningsen. Hoppen har bedst af at komme ud på fold, hvor hun frit kan bevæge sig som ønsket og græsse. Denne bevægelse er også med til at holde risikoen for udvikling af kolik på et minimum.

Ny forskning på vej

Kentucky Equine Research er i gang med at forske i fodringen af avlshopper, og hvordan det påvirker føllet og dennes sundhed og holdbarhed. I skrivende stund er forskningen ikke tilendebragt, men det kunne se ud som om, at vi skal tænke lidt anderledes, når vi snakker fodring af den drægtige avlshoppe.

Som beskrevet i denne artikel, så har man i rigtig mange år fodret efter, at drægtigheden er delt op i to dele, hvor første del er fra 1.-8. måned og anden del er fra 9.-11. måned. Men forskningen hos Kentucky Equine Research peger på nuværende tidspunkt på, at drægtigheden måske bør være delt op i tre dele; Første del hedder så 1.-4. måned, anden del 5.-8. måned og tredje del 9.-11. måned.

Kentucky Equine Research mener, at hoppen kunne have brug for at få tildelt ekstra energi og protein til opbygning af blandt andet moderkagen.

Denne proces lader til at kræve mere energi og protein, end man hidtil har troet. Som nævnt, så er forskningen endnu ikke tilendebragt, men Væddeløbsbladet følger udviklingen tæt. ■

KILDER:

www.foderinfo.com

www.ker.com/equinews

"Den store foderbog" af Nanna Lutherson

"Nutritional management of Horses on a Breeding Farm" af Kentucky Equine Research

LAVEC KRONOS

5.783.514 SEK - 1.09,9

ENJOY LAVEC - DAME LAVEC

Fra 2020-sæsonen
rykket op som AB-hingst

NY AVLSHINGST I DANMARK!

Lavec Kronos er vinder af SprinterMästeren på Halmstad, Årjängs Stora Sprinterløb, 2 x Hugo Åbergs Memorial, Prix de Cagnes sur Mer etc. Lavec Kronos er en stor hingst på 171 cm. Bror til Raja Mirchi. Fantastisk moderstamme.

Moderen **Dame Lavec** er således også mor til avlshingsten **Raja Mirchi**, som selv tjente 8,7 mio. SEK og er far til heste som Cyber Lane, Treasure Kronos, Target Kronos, Rajesh Face, Platon Face og mange flere.

Mormor Kit Lobell tjente selv 8,8 mio. SEK og satte rekord 1.11,3 mens oldemor Keystone Pioneer vandt 6,4 mio. SEK og satte rekord 1.12,6.

Lavec Kronos er i Sverige far til bl.a. 4-åringerne Flash Am 1,2 mio. SEK rekord 1.11,0 - Smokin Joe 1,0 mio. SEK rekord 1.12,2 - Darshana 792.500 SEK rekord 1.12,3 samt Rigel Face, Zenita Kronos, Maracanazo, Paddington Face m.fl.

PRIS: 0 + 12.000

Lavec Kronos er opstaldet på Hovhedegaard Hestecenter ved Støvring.

Læs mere på www.hovhedegaard.dk – Kontakt Kaj Jensen på 6175 3668 eller Jeanette Jensen på 2393 4870

Olsen & Christiansen – her er alt, hvad vi ønsker

Charlotte Olsen og Jacob Christiansen, begge dybt engagerede i travsporten, fandt sammen kærligheden for en håndfuld år siden, og har nu sat de rammer for familien og hestene, som skal gælde de næste mange år

Jacob Christiansen gør en af travparrets heste klar til træning.

Tekst og foto: Søren Aaen

Biersted, en lille flække i Vendsyssel lige på kanten af Store Vildmose, har gennem årtier været storleverandør til de danske væddeløbsbaner. Opdrættere, hesteejere, trænere og amatører har spillet en stor rolle helt tilbage fra 1960'erne og 1970'erne, og det er ikke uden grund, at de lokale med stolthed og lidt nordjysk lune i stemmen kalder området for "Danmarks Kentucky".

På toppen af Biersted Bakke med udsigt til middelalderkirken fra 1100-tallet mod syd, og de åbne vider i Vildmosen mod nord, er Charlotte Olsen og Jacob Christiansen i fuld gang med at realisere deres drøm om et liv med heste.

Både Charlotte Olsen og Jacob Christiansen er ud af rigtige travsportsfamilier, og begge har fået hestene ind med modermælken. Søndag formiddag på en af februars første tørvejrsgage byder parret indenfor i deres nybyggede stuehus, som i dag danner base for parret og Charlottes to døtre.

– Som du kan se, er det meste jo stillet an med hestene i fokus, indleder Charlotte Olsen med et smil, da kaffen bliver serveret ved spisebordet med en fantastisk udsigt til heste og folde.

– Det er skønt at kunne sidde her, og følge med i det meste, som sker derude. Det giver en unik mulighed for at se, hvad der sker, og det er ikke bare for fornøjelsens skyld. Faktisk bemærkede vi en dag en hest, som agerede anderledes end normalt, og det viste sig, at den var ved at udvikle en forstoppelse, som vi så heldigvis fik taget i opløbet, forklarer Charlotte Olsen videre.

Jacob Christiansen er uddannet landmand, men har de senere år arbejdet med renovation, hvor arbejdstiderne passer den arbejdsomme nordjyde godt, for at kunne bruge den tid på hestene han gerne vil.

– Vækkeuret ringer 04.10 hver dag, og jeg fodrer hestene til morgen, inden jeg kører afsted. På en almindelig dag er jeg hjemme ved middagstid, og det giver jo tid til at træne hestene hele året rundt mens der er lyst, fortæller Jacob Christiansen.

Charlotte Olsen er i dag flexjobber hos Jammerbugt Kommune efter et trafikuheld, som kostede et piskesmæld i nakken, og en kraftig hjernerystelse, skader som stadig sætter sine begrænsninger.

– Jeg lukker hestene ud om morgenen, inden jeg skal på arbejde, og derudover kan jeg hjælpe med andre praktiske ting i stalden. Men jeg kan ikke træne eller køre løb længere, lyder det fra Charlotte Olsen. Det

Efter et trafikuheld er Charlotte Olsen kun sjældent med i træningen. Men der er masser af andre opgaver på gården.

er noget af dét, som går mig mest på i forhold til hestene. Jeg elskede at køre løb, og det gik jo ret godt, da jeg blev påkørt af en anden trafikant, lyder det videre Charlotte Olsen, som fejrede sin største triumf som amatørkusk, da hun vandt det traditionsrige ATAKs Fødselsdagsløb i 2012 med sin fars Poker.

– Jeg savner det helt vildt, og en sjælden gang kan jeg ikke holde mig fra at køre med i et tempoarbejde, hvis vi har en rigtig sød hest. Men det koster bare i den anden ende, og kroppen har det som om den har været gennem kødhakker flere dage efter, lyder det med en snert af ærgrelse i stemmen.

– Nu bruger jeg i stedet en del tid på at massere hestene og holde dem friske, så Jacob kan koncentrere sig om træningen.

Da amorinerne begyndte at spille parret et puds, boede Charlotte Olsen i landsbyen Frejlev syd for Aalborg, og det var ikke lige ud af landevejen, hvor basen skulle være i fremtiden.

– Jeg argumenterede jo nok for, at vi skulle samles syd for fjorden, hvor jeg og pigerne havde vores netværk, men så kom

Jacobs mor med en idé, som voksede på os, og endte med at blive løsningen, smiler Charlotte Olsen.

Jacob Christiansens far havde et stykke jord på toppen af Biersted bakke, som ville egne sig rigtig godt til travheste. Højt beliggende og let jord, så selv efter en vinter som denne, kan man gå tørskoet rundt. Så efter overvejelser frem og tilbage endte det med, at parret væltede Jacobs farfars gamle ejendom og byggede helt nyt.

– Det var jo en stor omvæltning for et par teenagepiger, men vi er heldigvis alle faldet godt til og stortrives, slår Charlotte Olsen fast, mens Jacob bryder ind.

– Det er her vi skal bo resten af vores tid, det er der ingen tvivl om. Her er alt, hvad vi ønsker.

Nye tider - nye heste

Jacob Christiansen købte sin første travhest for sine konfirmationspenge, og de sidste mange år har stalden bestået af omkring ti heste.

– Jeg gjorde tidligere meget i opgivne heste, og det er ikke så få jeg gennem åre-

Biersted Bakke blev kompromiseret, da Jacob og Charlotte skulle flytte sammen. Her byggede de deres drømmehus.

ne har haft med hjem for dét man i gamle dage kaldte ”slagteprisen”. Jeg syntes det var spændende at se, om jeg kunne få noget ud af dem med lidt tålmodighed og alternativ træning. Sommetider lykkedes det, men andre gange gjorde det ikke. Til gengæld var økonomien til at overse, fortæller Jacob Christiansen.

– Men travet har ændret sig på mange måder, og det næsten umuligt at finde den slags heste længere. Der er så mange dygtige amatører og trænere, så alt er næsten prøvet af, og priserne på selv opgivne heste er steget, så risikoen er også blevet noget større, forklarer Jacob Christiansen videre.

Charlotte Olsen tilbragte i sine yngre dage en del år i Italien, og har altid haft en forkærlighed for ungheste, så det virkede naturligt, at det skete en udskiftning i stalden da parret fandt sammen.

– Travsporten har jo ændret sig markant de senere år, og vi må jo prøve at følge med udviklingen. Konkurrencen er skærpet, og der er kommet endnu mere fokus på unghestene samt årgangsløb.

– Men det er en retning ikke så mange amatører følger, og vi kommer heller ikke

til at have en stald fuld af ungheste, som står meldt i alle årgangsløb. Det er simpelthen ikke en økonomisk mulighed for almindelige mennesker som os. Men vi må jo forsøge at tilpasse os, fortsætter Charlotte Olsen.

– Selvfølgelig kommer vi til at satse på nogle enkelte ind mellem, men i det store hele så tror jeg, at hvis hesten er god nok, så skal den nok tjene de penge kapaciteten rækker til, supplerer Jacob Christiansen.

Charlotte Olsens to døtre Maria og Julie er talentfulde ungdomshåndboldspillere, men kørte som små begge ponytrav. Julie giver den stadig fuld gas på håndboldbanerne, mens fysikken allerede har sat en stopper for Marias drømme indenfor den sport.

– Allerede i ungdomsrækkerne træner de hårdt indenfor håndbolden, og det har Marias fysik ganske enkelt ikke kunnet klare, indleder Charlotte Olsen.

– Hun er så småt ved at genfinde interesse i hestene, og hun overvejer at tage montélicens til foråret. Julie er stadig fokuseret på håndbolden, og det giver noget ekstra til familien, som er rigtig godt. Hun spiller på et rimeligt niveau, så det kræver ofte lange ture for at komme til kampe og stævner,

men vi forsøger at følge med så godt vi kan, fortsætter Charlotte Olsen.

– Maria har fået sin egen hest, og hjælper ofte til i stalden, så hun er efterhånden uundværlig. Det samme er Emma Møller, som bor på nabogården. Hun er kommet lidt sent ind i travsporten, men kommer stort set hver eneste dag og giver en hånd med. Vi har jo en del heste og to jobs at passe, så det betyder utrolig meget, at pigerne hjælper til. Men også socialt er det bare hyggeligere, når vi går nogle stykker sammen i stalden, end at gå alene dag ud og dag ind, smiler Jacob Christiansen.

Hvorhen peger kompasset

Travsporten tager mange timer – og særligt, når man er ambitiøs og vil gøre tingene rigtigt, så kan det være svært at finde tid til andet.

– Vi har heldigvis en stor omgangskreds uden for travsporten, og det trives vi rigtig godt med. Det giver en god balance, og det føler vi er vigtigt, ellers ville det være hest nærmest 24/7/365, forklarer Charlotte Olsen videre.

– Samtidig bliver glæden ved at træne unghestene hele tiden større, og jeg tror

det er en konsekvens af den ændring vi har lavet, at vi så gerne vil have dét til at lykkes. Første mål er at få dem gjort klar til prøveløb. Kun en eneste gang har jeg måttet opgive at få en hest godkendt i prøveløb efter tre forsøg.

– Det er jo fordelene ved at have dem hjemme. Charlotte og jeg kan give dem lidt ekstra tid. Vi er ikke presset på samme måde som de mennesker, som har deres heste i professionel træning, og det er derfor jeg tror vi nok skal lykkes, fortsætter Jacob Christiansen.

– Der kan jo ellers være tidspunkter, hvor man kan tvivle. Vi har haft et lidt udfordrende år med lynnedslag i ejendommen, og hestene har været ramt af virus i flere

måneder efterhånden. Men travsportsfolk er jo et vidunderligt folkefærd. Vi kan have startet to fredag aften, som begge er stået helt af på grund af sygdom, men er man så på banen lørdag formiddag med to ungheste, som viser fremgang, så er vi helt ovenpå igen, smiler Jacob Christiansen.

– Og det er jo nok i bund og grund dét, der gør, at vi trives. Vi har fundet et sted og en livstil, som passer til os – ville vi noget andet kunne vi jo bare gøre det, slutter Charlotte Olsen, inden turen går til håndboldstævne med Julie, mens Maria så småt gør klar til at gå i stalden, hvor Emma fra nabogården allerede er stemplet ind. Klar til en ny dag med heste, træning og samvær. ■

Træningsforholdene er perfekte hos Jacob Christiansen og Charlotte Olsen i det kuperede terræn.

Køb dit nye hegn hos Travdiscount

PLASTSTOLPER

24 kr. pr. løbende meter + moms

Fås også i farverne hvid, grå, grøn og brun.

SORT DALLASHEGN

88 kr. pr. løbende meter + moms

Fås også i farverne hvid, grå, grøn og brun.

VI HAR
EKSPERTISEN I
OPSÆTNING.

KONTAKT OS FOR
ET TILBUD!

HVIDT DALLASHEGN MED TO RÆKKER LÆGTER

92 kr. pr. løbende meter + moms

Fås også i farverne sort, grå, grøn og brun.

DTC's Hingstefremstilling

Stutteri Shadow og Hovhedegård Hestecenter måtte dele topscorerværdigheden ved den årlige hingstefremstilling, hvor både Takethem og Lavec Kronos scorede 67 point

DTC's Avlskommissions vurdering hingst for hingst. Bemærk at vurderingen af Lavec Kronos er den svenske avlskommissions. Teksterne bringes uredigeret.

DTC's Avlskommission sammen med Takethem, som blev delt topscorer ved hingstefremstillingen med 67 point. Fra venstre mod højre Jørn Borch, Klaus Storm, H.C. Sørensen, Peter Stenå (lidt skjult), Svend Sørensen og Ole Berg Thomsen.

Muscle Hill-sønnen **Forever Peace** har en guldrandet afstamning, og er også et glansbillede at kigge på.

Tekst og foto: Jesper Elbæk

Igen i år dannede Stutteri Laser ramme om DTC's Hingstefremstilling, og der var markant færre hingste med i år end sidste år. I 2019 skulle hele 11 hingste vurderes, mens antallet i år kun var lidt over halvdelen, nemlig seks. Fem af disse mødte fysisk frem, mens Lavec Kronos blev derhjemme. Den skulle nemlig udelukkende vurderes på dens afkoms præstationer, mens de øvrige skulle hele møllen igennem.

Og "hele møllen" betyder fysisk fremstilling for DTC's Avlskommission, som består af Klaus Storm, Ole Berg Thomsen, H.C. Sørensen, Svend Sørensen, Jørn Borch og Peter Stenå. Først bliver hingstene målt – længde, højde og kryds – og derefter skal Avlskommissionen vurdere hingstene i skridt og trav. Det hele munder ud i en karakter fra 0-100, hvor topscorerne i år altså scorede 67 point. Der er et stykke op til topscoreren fra sidste år, Tycoon Conway Hall, med 81 point.

Avlskommissionens vurdering hingst for hingst kan ses længere fremme i denne artikel, men der er ikke nogen tvivl om, at de seks erfarne hestefolk ved, hvad de laver, når der voteres efter fremvisningerne. Undertegnede var fotograf på dagen, og kunne ved enkelte lejligheder overheve Avlskommissionens debat og ping-pong med hinanden. Men det skal også være grundigt dét Avlskommissionen laver, for det kan jo have betydning for, hvor mange hopper hingsten får tilført.

Tidligere år har der været lidt forvirring omkring det hér med, at en hingst bliver vurderet udelukkende på sine afkoms præstationer. Så en hingst kan altså sagtens blive vurderet meget højt før den begynder sit virke, men skifter den så eksempelvis opstaldningsland efter nogle år – f.eks. fra

Sverige til Danmark – så blev den vurderet på sig selv i Sverige, men på sine afkoms præstationer i Danmark.

Helt efter reglerne, så ingen problemer. Med mindre man ikke kender reglerne selvfølgelig. Så dem har vi også indsat i denne artikel. Der deltog cirka 40 trav- og avlsinteresserede personer ved DTC's Hingstefremstilling i år. Det ekstremt dårlige vejr holdt nok nogen væk, og netop pga. vejrliget, så foregik hele seancen inden døre.

DTC og Stutteri Laser bød vanen tro på pølser med brød – tak for mad – og mens Avlskommissionen voterede, så holdt Klaus Storm foredrag om amerikansk, fransk og dansk avl. Yderst interessant foredrag, som også i år har været afholdt i Billund, Aalborg og Aarhus – og som afsluttes på Bornholm 16. marts. Derefter vil Klaus Storms plancher blive offentliggjort på Dansk Hestevæddeløbs medier, sandsynligvis Dansk-hv.dk.

FOREVER PEACE (N)

Afstamning (14 point/11 point). Faderen er den amerikanske championhingst Muscle Hill. Far til to vindere af Hambletonian Stakes, Trixton og Marion Marauder, samt vinderen af Trotting Master finalen 2019, Propulsion 08,1ak*, 31.268.693 skr., sidstnævnte er Muscle Hill's mest vindende afkom. Moderen er Peaceful Way, 09,5ak*, Can\$3,2 mill., 33 sejre. Peaceful Way's meriterende væddeløbskarriere har givet hende plads i Canadian horseracing "Hall of Fame". Af hendes 3 amerikansk- og 5 norskfødte afkom i startbar alder, har 7 startet. De mest vindende er Special Envoy 11,5ak, 1.485.421 nkr. og hoppen Thankful 10,1ak, 1.071.991 nkr, placeret i Norsk Hoppekriterium & Norsk Hoppederby. Præstationer (10 point) Forever Peace debuterede som 3-åring med 2 sejre

i 7 starter, hvoraf den ene blev vundet i 1:13,5am*. Som 4-åring opnåede hingsten imidlertid kun en enkelt sejr, men forbedrede sin rekord til 1:11,1ak. Som ældre har Forever Peace sejret yderligere 2 gange i ordinær konkurrence. Eksteriør beskrivelse (8 point) Mål - Stang: 164 cm. Kryds: 157 cm. Længde: 162 cm Storrømmet maskulin hingst med godt udtryk. Velansat hals. Lang skrå skulder, velmarkeret manke. Velformet muskuløst kryds. Indfodet venstre for, men med velformede hove. Hingsten blev fremstillet i fin kondition. Veterinær beskrivelse (5 point) På røntgen ses randtopfrasprængning på toppen af hovled højre for. med nydannelser. Moderat halt højre for. Subjektiv vurdering af holdbarhed (5 point).

I alt: 53 point - Klasse C

LAVEC KRONOS

Kåret på baggrund af svenske avlsresultater. I 2019 blev Lavec Kronos afkomsbedømt i Sverige til "AB-Hingst" (God förärvning). Den svenske avlskommission har givet avlsresultaterne følgende beskrivelse: Värdeomdöme AB, hingstens förärvning är god. Lavec Kronos avkommor har en hög startprocent (78 för alla åldrar och 63 för treåringar). Han har två avkommor som placerat sig 1-3 i Grupp I-lopp. Hingstens totala förärvning är i nivå med tidigare utnämnda AB-hingstar. Eksteriør beskrivelse (af 6/11-2009) Mål – Stang: 171 cm. Kryds: 166 cm. Længde: 163 cm. Stor, högställd, välproportionerlig och maskulin hingst. Nosramskopf. Väl ansatt hals, lång hög manke, branta bogar, långt och välmusklat kors. Något vinklade hasar. Välformade hovar. Något nystande rörelser i skritt. Rör sig korrekt i trav. Veterinær beskrivelse (af 6/11-2009) Hingst visad i full tävlingskondition med endast lindriga förslitningskador. Röntgenundersökning visar lindriga

arthrosforandringer/spattforandringer i halsens melleste glidled h ger bakben og tv  små avl sta benfragment i kotledens indre b kde del på h ger bakben. Pr st tionsindex for afkom (67 point).

I alt: 67 point – 2. klasse

NEVADA F H

Afstamning (15 point/6 point) Faderen er den danske Champion- & Elitetingst, S J's Photo - far til fire vindere af Dansk Trav Derby - Good Guy DK, Home Blåbjerg, I'm A Photo og Chock Nock. Moderen Highlight F H, selv ustartet, men i avlsboksen har hun taget revanche, hvor hun i Nevada F H har sit mestvindende afkom. Mormoderen Tibia er mor til tre finalister i Svenskt- & Dansk Trav Derby – Beijing Boy, Royal Winner & Royal Peak. Førstnævnte sejrede bl.a. i Halmstadtravet's SprinterM staran (Gr. I). Pr st tioner (10 point) Nevada F H debuterede som 3-åring, og har løbet t.o.m. sit 14. leveår, hvor hingsten faldt for v ddel bssportens aldersgrænse efter 24 sejre i 128 karrierestarter. Debut ret bragte 5 sejre, bl.a. i Kriterium Consolation & Grand Circle 3- rs Consolation. Som 4- ring placeret i Grand Circle 4- rs Championnat (Gr. II). Eksteriør beskrivelse (5 point) Mål – Stang: 157 cm. Kryds: 156 cm. Længde: 154 cm. Middell st  del hingst, der savner hingste pr eg. Kønt hoved, lang tynd hals. Stejl skulder. Velmarkeret manke. Velformet kryds. Korte koder. Fransk begge for. Små snævre hove. Bevægelsen snæver for og vid bag, men knap taktfast. Veterinær (4 point) R ntgenologisk- & kliniskunders gelse viser status

Lavec Kronos blev vurderet på sine afkoms pr st tioner, og scorede en delt førsteplads sammen med Takethem.

efter ældre gaffelb ndsskade begge for. Subj. Holdbarhed (6 point).

I alt: 46 point – Klasse C

RAPIDE DU POMMEAU

Afstamning (8 point/6 point) Faderen er Prix d'Amérique-vinderen General du Pommeau, der virkede i 12 sæsoner i fransk travavl, men pga. svigtende fertilitet ikke nåede at blive far til mere end 201 franske afkom. Af disse har 18 indløbet 100.000 € eller mere, mest vindende er Talicia Bella M12,0, 891.400 € Moderen er Viking Kronos-hoppen My Heaven, der i Rapide du Pommeau har sit eneste startende afkom. Mormoderen Beyond Heaven 13,5ak, 700.000 skr. er søster til Wham-

mer 10,9ak*, 1,2 mill.skr. Pr st tioner (20 point) Rapide du Pommeau debuterede som 3-åring med to sejre i ordinær konkurrence. Som 4- ring sejrede hingste 3 gange, bl.a. i 1:13,2ak*. Rapide du Pommeau deltog ikke i de større svenske årgangsløb, men har som ældre sejret yderligere 15 gange, bl.a. i Gruppe II-løbet, Malm  Stads Pris 2017, med en førstepræmie på 250.000 skr. Rapide du Pommeau løb sin rekord 1:12,0aL som fjerde i Svenskt M sterskap (Gr. II). Eksteriør beskrivelse (8 point) Mål – Stang: 156 cm. Kryds: 156 cm. Længde: 159 cm.  del, langlinieret og udtrykfuld hingst. Velformet hals. Middellang skrå skulder og velmarkeret manke. Velformet kryds. Tørt og velstillet fundament. Velformede hove. Bevægelsen let. Hingsten blev fremstillet i fin kondition. Veterinær beskrivelse (8 point) Ingen røntgenologiske anmærkninger. Små testikler. Subjektiv vurdering af holdbarheden (8 point).

I alt 58 point – Klasse C

TAKETHEM

Afstamning (11 point/11 point) Faderen er From Above – vinder af Svenskt Travkriterium (Gr. I), som 3- ring, Svenskt Travderby (Gr. I), som 4-åring og Solvalla's Elitlopp (Gr. I), som 5- ring. Avlshingst i Sverige hvor 36 afkom har indløbet 1.000.000 skr. eller mere. Mest vindende er Marshland 10,5ak, 5,6 mill.skr. Moderen er New Quick-hoppen D'Cherie, der i Takethem har sit mest vindende afkom. D'Cherie er også mor til andre gode afkom, bl.a. million ren Noir de Cherie, sejrshestene Osbourne og Raleigh, med hhv. 25 og 18 sejre. Pr st tioner (29 point) Takethem debute-

Nevada F H bliver mål af Svend Sørensen fra DTC's Avlskommission.

rede som 3-åring, hvor det dette år blev sejr i årgangens største løb, Dansk Trav Kriterium (Gr. II), mens det blev til en andenplads i Grand Circle 3-års Championat (Gr. II). Takethem startede ikke som 4-åring, pga. skade. Genoptog, med stor succes, væddeløbskarrieren som 5-9-åring. Deltager i Solvalla's Elitlopp 2017 og 2018 – det første år løb Takethem sin rekord 1:09,2ak, som uplaceret i det indledende heat, mens hingste det andet år kvalificerede sig til finalen via en fjerdeplads i sit heat på 1:10,1ak, for siden at løbe 1:09,7ak i finalen. Eksteriør beskrivelse (7 point) Mål – Stang: 160 cm. Kryds: 156 cm. Længde: 159 cm Storrammen muskuløs hingst. Kønt hoved. Velansat og velformet hals. Lang skulder, lang manke, lang ryg. Velformet kryds, med dyb lår-muskulatur. Fransk højre for, udtæt venstre bag. Bevægelsen kort og vist uren. Veterinær beskrivelse (4 point) På røntgen ses status efter knogleskade højre bagkøde. To skruer ses i kodeben højre bag. Subjektiv vurdering af holdbarheden (5 point).

I alt: 67 point – Klasse B

WINNER'S WINE

Afstamning (14 point/8 point) Faderen er den amerikanske championhingst Muscle Hill. Far til to vindere af Hambletonian Stakes, Trixton og Marion Marauder, samt vinderen af Trotting Master finalen 2019, Propulsion 08,1ak*, 31.268.693 skr., sidstnævnte er Muscle Hill's mest vindende afkom. Moderen Winner's Rose, der selv sejrede på 1:11,5ak*, har i Winner's Wine sit mest vindende afkom. Winner's Rose er søster til Kongepokal-vinderen Knock-

Den rutinerede hurtigklassetraver **Rapide du Pommeau** er til eksamen foran DTC's Avlskommission, som i anledning af det dårlige vejr var trukket indenfor.

out Rose 13,0ak, 3 mill.skr. Præstationer (10 point) Winner's Wine debuterede som 3-åring, hvor hingsten opnåede en sejr i fem starter. Som 4-åring blev det til sejr i halvdelen af sæsonens otte starter, der blev afsluttet med en ødelæggende galop i Urtagningslopp til Svenskt Travderby. Som ældre har Winner's Wine startet yderligere fire gange, og som bedst været 2'er i Klass I försök. Eksteriør beskrivelse (7 point) Mål – Stang: 164 cm. Kryds: 160 cm. Længde: 158 cm. Storrammen hingst, der savner hingstepræg. Kønt hoved. Velformet og velansat hals. Lidt stejl skulder. God manke. Lang lænd. Lidt kort og hældende kryds. Fine lemmer. Udtæt venstre bag. Velformede hove. Veterinær beskrivelse (7 point)

Punktbrændt for harespat begge bag. Subjektiv vurdering af holdbarheden (5 point).

I alt: 51 point – Klasse C

Takethem bliver fremvist af stuteriejer Niels Jørgen Jensen fra Stutteri Shadow. Og mens Takethem havde hvilepuls efterfølgende, så var det samme ikke helt tilfældet for Shadow-manden.

Muscle Hill-sønnen **Winner's Wine** bliver fremvist for Avlskommissionen af hingsteholder Kenn Strøby fra Bornholm.

Hingstefremstilling – Fremstilling af hingste

Målsætning for hingsteudvælgelse

§1 Hingste, der ønskes anvendt i dansk travrav og fysisk opstaldes i landet, skal fremstilles for /vurderes af avlskommissionen. Fremstillingen/vurderingen har til formål at bibeholde og yderligere forbedre kvaliteten og brugbarheden af heste, der anvendes i dansk travsport og at forbedre dansk travravsls internationale status og konkurrenceevne.

Avlskommissionen

§2 Avlskommissionen består af op til syv medlemmer, der vælges på den ordinære generalforsamling for et år ad gangen. Avlskommissionen er beslutningsdygtig, når mindst fire af dens medlemmer er til stede. Avlskommissionen skal tilknytte mindst én veterinær konsulent, såfremt intet medlem er veterinær. Avlskommissionen kan endvidere tilknytte konsulenter efter behov. Såfremt mindst fire medlemmer måtte udtræde af kommissionen, supplerer kommissionen sig selv. Avlskommissionens medlemmer samt de tilknyttede konsulenter forpligter sig til med en »tro og love«-erklæring løbende at redegøre for deres engagement i travsporten. Et medlem kan ikke deltage i vurderingen af en hingst, som medlemmet har interesser i.

§3 Avlskommissionen klassificerer hingstene i de forskellige klasser på baggrund af deres egne egenskaber samt deres evt. afkoms egenskaber.

§4 Avlskommissionen kan indhente supplerende oplysninger og specialstudtælelser, hvis den finder det nødvendigt for at vurdere en hingst.

§5 Avlskommissionen foretager op- og nedrykning af hingste på baggrund af deres afkoms egenskaber. Op- og nedrykning kan ske, uden at hingsten fremstilles for avlskommissionen. Avlskommissionen følger løbende hingstens fol-procent og offentliggør denne i Travkalenderen/Hingstekatalog/forbundets hjemmeside én gang årligt.

§6 DTC fremsender snarest efter fremstillingen af hingstene avlskommissionens beskrivelse og fremstillingsresultat til anmelderen af hver enkelt hingst.

§7 Avlskommissionens beslutninger kan af hingsteejeren appelleres til DTC. Klagen vil blive behandlet af DTCs Løbsdomstol, der på baggrund af klagen indhenter specialstudtælelser. Ved behandlingen af klagesagen har både hingstens ansvarlige anmelder og avlskommissionen ret til at være til stede og motivere sine synspunkter, ligesom begge parter kan medbringe avlsmæssig-, veterinær- og/eller anden ekspertise. Klagen skal senest en måned efter offentliggørelsen af fremstillingsresultatet være DTC i hænde, bilagt 5.000 kr., til dækning af sagens omkostninger. Beløbet tilbagebetales i tilfælde af medhold. Løbsdomstolens afgørelser er inappellable.

Fremgangsmåde ved fremstilling

§8 Ordinær fremstilling af hingste finder sted mindst én gang årligt og publiceres forinden i Travkalenderen og/eller på forbundets hjemmeside med angivelse af anmeldelsesfristen, der udløber 3 uger før kåringen finder sted. Ordinær Hingstefremstilling afholdes på et af DTC udpeget sted.

§9 Gebyret for fremstilling fastsættes af DTC, og dette skal være indbetalt, før hingsten fremstilles.

§10 Hingste, der fysisk skal opstaldes i Danmark og anmeldes til fremstilling, skal være registrerede i DTC eller i et andet lands centralorganisation, og denne registrering skal godkendes af DTC. Ved anmeldelse af en hingst til fremstilling skal anmelderen med en »tro og love«-erklæring opgive navnene på samtlige personer, der er ejere eller lejere af eller anpartshavere i hingsten.

Endvidere skal vedlægges erklæring vedr. blod- og CEM-prøve samt røntgenbeskrivelse. Denne erklæring skal være avlskommissionen i hænde ved anmeldelsesfristens udløb, dvs. 3 uger før fremstillingsdagen. I modsat fald kan hingsten blive afvist.

Hingste, der er opstaldede i udlandet kan opnå en forhåndsbedømmelse på baggrund af §14, undtaget pkt. C & D, inden den fysiske fremstilling finder sted. En sådan hingst skal anmeldes til forhåndsbedømmelse senest 8 uger før fremstillingen for avlskommissionen finder sted. Gebyr for fremstilling skal indbetales inden for-hånds-bedømmelsen.

§11 Uden for den ordinære hingstefremstilling kan ejeren af en hingst ansøge DTC om tilladelse til specialfremstilling. Hingsteejeren må i så fald foruden gebyret for fremstillingen betale avlskommissionens rejseudgifter. I særlige tilfælde kan gives dispensation, så en hingst mod at blive fremvist på førstkomende ordinære fremstilling kan virke i avlen uden fremstilling for avlskommissionen forud for sit virke.

§12 En hingst, der skal fremstilles, skal ankomme på fremstillingspladsen i god tid og endvidere fremstilles i god og velplejet stand.

§13 På fremstillingspladsen gennemgår hingstene en undersøgelse, der danner baggrund for eksteriorbe-skrivelsen og veterinær-rapporten. Hver hingst skal ledsages af en eller flere erfarne personer, således at undersøgelsen kan foregå forsvarligt. Avlskommissionen har ret til at forlange hingsten set for vogn.

§14 I vurderingen af en hingst indgår:

- A. Hingstens egne præstationer
  1. For hingste uden eller med et ikke repræsentativt antal startende afkom: Præstationsindex (0-40 point)
  2. Hingste med et repræsentativt antal startende afkom fordelt på mindst tre årgange i startberettiget alder vurderes udelukkende på baggrund af disses præstationer (0-100 point).

B. Hingstens afstamning

1. Far (max. 15 point)
2. Mor/moderlinie (max. 15 point)

C. Holdbarhed

- Veterinær status (0-10 point)
- Subjektiv vurdering af holdbarheden (0-10 point)

D. Eksterior (0-10 point)

Avlskommissionen placerer på denne baggrund hingsten i en af fremstillingsklasserne jvf. §15, og offentlig-gør pointtallene for pkt. A-D på fremstillingsbeskrivelsen. Hingste med én testikel kan ikke fremstilles. Avlskommissionen kan give dispensation fra dette, dersom årsag til den manglende testikel er et operativt indgreb.

Fremstillingsklasser

§15 En samlet vurdering af egenskaberne, nævnt i §14, danner baggrund for den beslutning, som avlskommissionen tager.

En hingst, der har startende afkom, placeres i en af følgende klasser:

Elitehingst

- 1.klasse
- 2.klasse

En hingst, der ikke har startende afkom, placeres i en af følgende klasser:

- Kategori A
- Kategori B
- Kategori C

Elitehingst: I denne klasse kan kun placeres hingste, der har haft et repræsentativt antal startberettigede afkom på europæiske baner, ligesom de ældste skal have overstået 5-årssæsonen.

Hingstens afkom skal have præsteret ekstraordinære løbspræstationer.

1.klasse: I denne klasse placeres hingste, som har haft et repræsentativt antal startberettigede afkom på europæiske baner, og disse afkom har vist gode løbspræstationer, men under det niveau, der kræves for placering i Elitehingst.

I særlige tilfælde kan afkoms præstationer på baner uden for Europa lægges til grund for placering i denne klasse.

2.klasse: I denne klasse placeres hingste med et mindre antal startberettigede afkom, eller hingste med et repræsentativt antal startberettigede afkom, som ikke berettiger til placering i 1.klasse. I særlige tilfælde kan afkoms præstationer på baner uden for Europa lægges til grund for placering i denne klasse. Fremstillede hingste uden startende afkom placeres i henhold til opnåede point jf. § 14 i kategorierne A (75 point og der over), B (65 – 74 point) eller C (under 65 point).

§16 Afkom efter hingste opstaldet i EU, der ikke har været fremstillet for en avlskommission i EU eller på anden vis er berettiget til at virke i offentlig avl i deres hjemland, kan ikke registreres. Dette gælder dog ikke afkom efter hopper, der senest den 1. november året før bedækning er registreret med hingsteejeren som ejer, og i øvrigt opfylder de øvrige krav for registrering. Hingsteejeren skal endvidere selv anmeldes som opdrætter i h.t. regler for opdrætterkvalifikation.

Udenlandske hingste

§17 Udenlandske hingste, der midlertidigt har ophold her i landet i bedækningsøjemed,

må ikke benyttes i avlen, før identitetspapirerne er godkendt af DTC.

Hingstene skal endvidere være fremstillet for avlskommissionen.

I særlige tilfælde kan gives dispensation, så en hingst mod at blive fremvist på førstkomende ordinære fremstilling kan virke i avlen uden fremstilling for avlskommissionen forud for sit virke.

Udenlandske hingste

§18 Frossen sæd og transportsæd fra hingste opstaldet uden for EU, kan kun importeres og anvendes i dansk travavl efter godkendelse af DTC.

Enhver import af frossen- og kølesæd er underlagt de til enhver tid gældende EU-regler samt gældende regler i UET. Herunder fuldmagt til anvendelse af den aktuelle hingst fra dennes ejer. Denne fuldmagt er gældende for én bedækningsæson og skal indsendes til DTC forud for den pågældende bedækningsæson.

§19 Frossen sæd fra en død hingst må kun anvendes i hingstens dødsår og året efter. En hest, der er avlet med frossen sæd, kan kun registreres, hvis faderen ikke var kastreret ved insemineringen, med mindre DTC efter skriftlig ansøgning fra hingsteejeren, har givet tilladelse til, at frossen sæd, som er taget fra en efterfølgende kastreret hingst, kan anvendes i året efter, at kastrationen er foretaget. Forklarende anvisning: Afsnit vedrørende anvendelse af frossen sæd fra kastreret hingst er gældende fra 1.januar 2018, således at afkom, der er resultat af inseminering med frossen sæd i 2016 og 2017, kan registreres i 2017 og 2018, hvis skriftlig ansøgning er modtaget og tilladelse er givet fra DTC, inden inseminering foretages.

§20 DTC kan i særlige tilfælde forlange indsendelse af fryserapport med beskrivelse af sædens kvalitet og anbefalet insemineringsdose.

Registrering af bedækninger

§21 Alle hingste, der ønskes offentligt anvendt i dansk travavl, skal optages på DTCs hingstelite.

Der kan maksimalt registreres 150 bedækninger pr. hingst pr. år. DTC udsteder ved begyndelsen af en bedækningsæson de nødvendige bedækningsattester for de tilmeldte hingste. Hingsteholderen er pligtig til at føre journal over de bedækkede hopper.

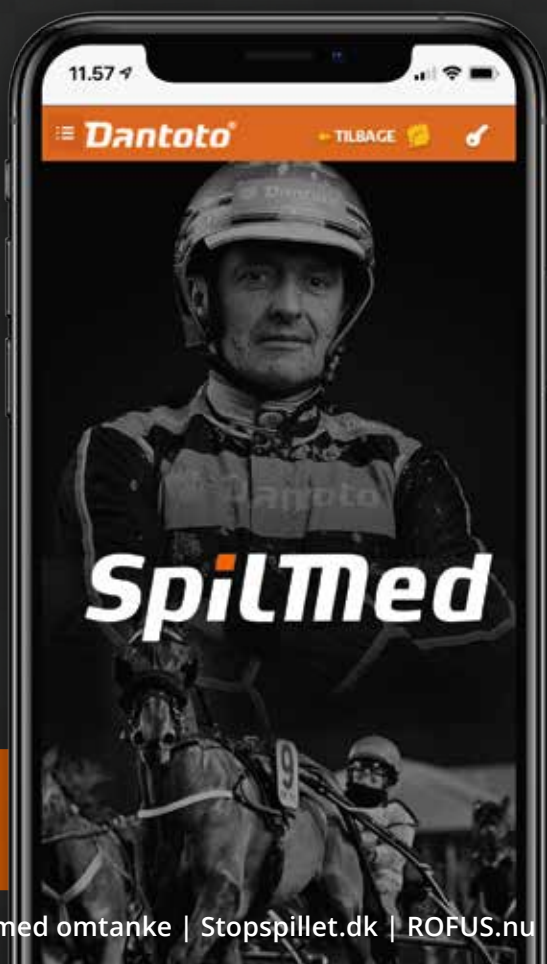
Denne journal skal indeholde oplysninger om bedækningsmetode, første og sidste bedækningsdag, samt drægtighedsstatus. Kopi af disse oplysninger skal indsendes til DTC ved bedækningsæsonens afslutning, dog senest 1. oktober.

Gebyr

§22 Gebyr til dækning af administrationsomkostninger i forbindelse med optagelse på DTC's hingstelite, udstedelse af bedækningsattester og håndtering af data forbundet med bedækninger skal være indbetalt før bedækningsæsonens begyndelse.

MÅSKE VED EKSPERTEN NOGET DU IKKE VED

(SELVOM DET SELVFØLGELIG
ER USANDSYNLIGT)

SpilMed – eksperterne

SpilMed er vores seneste nyskabelse indenfor spil på heste. Vores eksperter laver hver dag bon'er til forskellige baner – både danske og udenlandske – som du med et enkelt klik kan spille. Perfekt, hvis du ikke aner, hvad du skal spille 30 sekunder før starten går. Og perfekt, hvis du mangler et varmt tip. Tjek eksperternes bon'er – og deres tilbagebetalingsprocent – på:

dantoto.dk

Dantoto®

SPIL MED DE **BEDSTE!**

Pæne Køer.

18+ | StopSpillet.dk | ROFUS.nu

Spil med på **derby25.dk**

derby**25**